

11306

28/2/78

Újévi szám. Ára 12 fillér.

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PEBLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 36 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 1. szám.

Vasárnap, január 1.

Új esztendő.

A francia cinikus bölcselőiskola egyik tanítványa mondotta azt, hogy minden új esztendő csak mérföldkő, amelyen túl a régi országút folytatódik a régi kátyukkal, kapaszkodókkal és lejtőkkel.

Sivár ugar volna a magyar reménység virágoskertje, ha mi is ezzel a tudattal fogadnók a bekö-

szöntő új esztendőt. Nekünk a magyar nemzet útját az új esztendőben másnak kell akarni és látni, mint amilyen a most letűnő évben volt. Kátyut láthatunk rajta, de lejtőt nem. Csak emelkedést.

Annak az útnak, amelyre az új esztendővel lépünk, az ígéretek völgyéből a teljesedések hegyére kell vezetnie. Mindig fölfelé, soha lefelé! A magyar nemzet minden jel szerint elérkezett ahhoz az álma-

Kép az éjféli nap országából.

Fönn, messzi északon, ahol nincs éjszaka, a végtelen hómezők ura: a rénszarvas. Gyönyörű képünk őt mutatja be csodálatos, fehér országában.

hoz, amelyen túl már csakis ő maga lehet saját szerencséjének kovácsa. Miért? Azért, mert azok a hatalmak, amelyeket ma röviden Európának hívunk, az elmúlt esztendőben nagy csalódásra ébredtek. Európa kiábrándult abból a rögeszméből, hogy akkor, mikor új térképet alkotott, az Igazság kölcsönként kezével pingált Magyarországnak határokat.

Az elmúlt esztendő, amelyet nem minden ok nélkül nevezhetnénk Rothermere-esztendőnek, igéretetek völgyébe vezetett minket. A magyar igazság magja el van vetve és a vetés érni kezd. És ha mi higgadt ésszel távol tudjuk tartani ettől a vetéstől a lármás hebehurgyaság kártékony madarait, talán már az új esztendőben aratásra is számíthatunk. Magtáraink nem fognak még ugyan megtelni, kenyérünk sem lesz fehérebb, de több és jobb lehet, ha mai helyzetünket mérlegelni tudjuk és okosan tudunk cselekedni.

Új esztendőnk tehát annak a komoly elhatározásnak jegyében kezdődjék, hogy soha, semmi csábításnak nem engedünk és le nem térünk arról az útról, amelyet hivatott vezetőink jónak, helyesnek, követendőnek találnak. És ügyelünk minden lépésünkre, mert egy percre sem szabad felednünk, hogy a magyar nép ma a világ kirakatában áll. Európa szeme rajtunk van, Amerika is minket figyel. Valóságos szakértői szemle tárgya lett az új esztendőben a magyar nemzet.

Pör van folyamatban. Újrafelvételi pör a trianoni ítélet ellen és ennek a pörnek eredménye jó-

részt a szakértői szemléstől függ. Attól, hogy azok a bírások, akik minket eddig nem ismertek, különbeknek fognak-e találni azoknál, akik Trianonban velünk szemben pörnyertesek lettek.

Legyen tehát a reánk köszöntő új esztendő a nemzet életében az a korszak, amely kivirágoztat minden nemzeti erényt és elhervaszt minden nemzeti hibát. A hibák közül elsősorban a turáni átkot, a visszavonást, az erények közül pedig ennek ellentétét, az őszinte, becsületes egyetértést.

A magyar ebben az esztendőben fogja letenni a kulturális és politikai érettség vizsgáját.

Adja a Mindenható, hogy ez a vizsga sikerüljön!

Szilveszteri leszámolás.

Az óesztendő utolsó napján érdemes visszatekinteni a lejárt évre, mi jót s mi rosszat hozott. Ha mérleget akarunk készíteni, bizony megállapíthatjuk, hogy az esztendőt a magyar nemzet veszteséggel zárta. A külkereskedelmi mérleg hiánya 300 millió aranykoronán felül jár. Fizetési mérleg szintén rosszabbodott. A termés már a múlt évben 400 millió aranykoronával kevesebb volt az elsőnél. Az idei még ennél is nagyobb csökkenést hozott. A magyar föld eladósodása aggasztó mérvet ölt. Az ősi nagybirtok tulajdonosai félig tönkremenne, bérlőket hajszolnak. A falvakban pedig végrehajtások folynak. A mezőgazdasági mérleg tehát nagyon kedvezőtlen. Mégis hozott nagyon jó jelenséget is az elmúlt esztendő és pedig Rothermere lord lépését, mely — ha türelemmel, kitartással, munkával és összetartással kísérik — végeredményében minden rosszat jóvátehet.

Reuma, kőszvény, csúsz

ischias és minden meghülésből eredő izületi fájdalom esetén legjobb a

*Kriegner
főle*

REPARATOR

Minden patikában kapható, de csak az itt látható eredeti csomagolásban.

Ára 1 pengő 60 fillér

A REPARATOR 40 év óta úgy ismerik, mint a legjobb bedörzsölőszert, amely sok ezer emberen segített. Olyanok, kik hosszú ideig szenvedtek kínzó hasogatásban, szaggatásban, meghülésből származó fájdalmakban és egyszer próbát tettek a Reparatorral, nem győzik eléggé dicsérni jótékony hatását. A Reparator ritka növények alkatrészeiből készül, amelyek a meleg földrészekben teremnek.

A Reparator a legrövidebb uton, a bőrön keresztül juttat komoly és kipróbált gyógyanyagot a beteg testrésszebe. Nem rontja a gyomrot, nincs káros mellékhatással a szívre.

A Reparator bedörzsölés után jóleső meleg keletkezik, a fájdalmak hamarosan enyhülnek, majd egészen elmúlnak.

Főraktár: Kriegner Gy. gyógyszerár,
Budapest VIII/7 Calvin-tér, Baross-utca sarok.

A banán pókja.

Alig egy éve kezdték behozni külföldről a banán nevű délgyümölcsöt. Egy esztendő alatt nem kevesebb, mint 15.000.000.000 K ára banánt hoztak be az országba. Tizenötmilliárd koronát fizettünk a külföldnek ezért az egy gyümölcsért, mely nem sokkal többet ér, mint a mi jó körtenék és almánk. Ha ez így megy, hogy évről-évre 1.000.000 aranykoronát dobunk ki banánért, akkor megérdemljük, hogy a világ bizalmát elveszítsük, melyet pár esztendei erőfeszítéssel kiérdemeltünk. Megállapították, hogy a banánnal egy utálatos külsejű és aránylag hatalmas nagyságú pókot hurcoltak be az országba. Nem ártana, ha a plakátokon úgy ábrázolnák mindenfelé a banánt a pókkal együtt, hogy mindenkinek elmenjen a kedve a banánnevéstől. A banán pókja nagyon visszataszító féreg, de nem tudjuk, nem visszataszítóbb-e a pazarlás férgé, melynek egyik tünete az elharapódzott banánfogyasztás. Mussolini épen most akarja eltüntetni az olaszoknak a külföldi bor élvezetét. Ideje lenne, hogy mi is bojkottáljuk az olyan külföldi árut, amellyel csak mérlegünket rontjuk. Pártoljuk a hazai gyümölcsöt, ami annál inkább könnyű, mert a magyar gyümölcsnél ízesebb az egész világon nincsen.

Rothermere lord karácsonyi üzenete

A magyarság befolyásos és nagynevű angol barátja, Rothermere lord, a karácsonyi ünnepek alkalmából az alábbi meleghangú táviratot küldte a magyar nemzetnek:

„Karácsony előestéjén szívből jövő üzenetemet küldöm a magyar népnek, abban a biztos meggyőződésben, hogy az újév eljöttével a magyarságnak új reménysége születik elszakított területeinek és elnyomásban élő fajtestvéreinek visszaszerzésére. Amerikai látogatásom alkalmával azt a meggyőződést szereztem, hogy Amerika szintén nagy rokonszenvvel kíséri az ezeréves Magyarország törekvéseit. Lehet, hogy türelemre van szükség, de a magyar igazság végül bizonyosan győzni fog.“

*

A lord távirata minden bizonnyal a legszebb ajándék volt a magyar nemzet karácsonyfája alatt és egész Magyarországon mindenki hálással gondol reá, aki az igazságtalanul elnyomott magyar nemzet sorsát a szívébe zárta.

A mezőgazdaság helyzete.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a mezőgazdaság helyzetéről legutóbb a következő jelentést adta ki:

A fagyos idő beálltáig a gazdák jól elvégezheték a talajmunkálatokat s a Dunántúlon körülbelül hetven százalékig megtörtént a talajnak tavasziak alá való előkészítése. A Tiszántúlon és az Alföldön már nem ilyen jó az arány s a nagymértékben jelentkezett egérrajok sok kárt okoztak a vetésekben, a hirtelen beköszöntött hideg az egerek nagyrészét azonban elpusztította. Vasvármegyei

HANGSZEREK!

Házóharmonikák P 6.75-től	Gítárciterák P 12.-től
Hegedűk P 6.80 „	Beszélőgépek P 26.75 „
Gítárok P 16.20 „	Trombiták P 38.80 „
Mandolinok P 9.50 „	Klarinétok P 10.80 „

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól! 20.000 elismerő levél!

Külön magyar osztály! Kérje levelezőlapon (mely 16 fillér bélyeggel bérmentesítendő.)

képes főárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár

KLINGENTHAL 1462. sz. (Szászország.)

Háromezer szegény gyermek felruházása.

A karácsonyi ünnepek alkalmából a fővárosban sok jótékony egyesület enyhítette a szegénysorsúak gondját. Az „Iskolanővérek“ nevű egyesület háromezer gyermeket ruházott fel a régi képviselőházban. Képiünk ebből az alkalomból készült. Közepén Krén Margit, az egyesület vezetője, foglal helyet.

jelentés szerint a nagymértékű egérkárok miatt a gazdák körülbelül 15—20 százalékkal kevesebb őszt vetettek, mint az elmúlt évben.

Az értékesítés terén országszerte pangás mutatkozik. Kereslet egyedül csak tengeri iránt mutatkozik. A szőlősgazdák egyáltalán nem tudnak pénzhez jutni, mert borkereslet egyáltalán nincs. Legfeljebb helyi vendéglősök vásárolnak, de a nagykereskedelem egészen tartózkodó. A pénzhány a vásárok forgalmán is mutatkozik, amennyiben olyan vidékeken, ahol különben élénk állatvásárok szoktak lefolyni, a legutóbbi vásárok a pangás jegyében zajlottak le. A hízósertés-idény is rosszul köszönt be, mert a hízósertésárak folytonosan esnek.

Fokozódnak a panaszok az adózás terén. Biharból, Békésből és elvéve más vidékről is az adóbehajtás túlerélyes voltáról panaszok a gazdák. Napirenden vannak az adók terén a fizetéseképtelenségek, illetőleg az emiatti váltómeghosszabbítások. Úgy ennek a körülménynek, mint a rossz értékesítési viszonyok folytán a pénzkereslet állandóan fokozódik, amivel szemben a nagy pénzsűke mellett nem lehet hitelhez jutni. Az a pénz, amihez a gazdák mégis hozzájutnak, mindinkább drágul. 13—14 százaléknál olcsóbb hitelhez ma már nem igen lehet jutni, sűrűn fordul elő 14—16 százalékos kamat, sőt Somogy megyében egész 18 százalékgig emelkedő kamatról tesznek jelentést.

Nyilván ezzel a fokozódó pénzhányal és hiteldrágasággal van összefüggésben a bérlők megrendülése. Most, a gazdasági év befejezte után, az ország különböző részein a legkülönbözőbb nagyságú bérletek tönkretűnéséről érkezik hír. Ennek oka majdnem minden esetben az, hogy az aránylag magas bérösszeg mellett, kellő forgóteke hiányában a bérlő nem tud eredményt elérni. A tulajdonosok ilyen esetben újból bérbeadják birtokukat, de most már csak lényegesen kevesebb bért tudnak értük elérni.

A Dunántúl déli részein, valamint a Tiszántúlon is még mindig panasz tárgyát képezi az, hogy a telekkönyvek megszállott területen vannak. Emiatt nemcsak a birtokforgalom van megnehezítve, hanem az ilyen birtokokra a betáblázás lehetőségének hiányában kölcsön sem vehető fel. A földreform folytán földhözjutottaknak állandó panasz az igénybevett földek utáni sok költség, amit nem tudnak előteremteni. Nehéz helyzetbe juttatta ezeket a földhözjutottakat az első részlet kifizetése is, amire az ilyen birtokosok nem képesek, hitelük pedig nincs.

A mezőgazdasági munkaalkalom a hideg időjárás beálltával a legkevesebbre csökkent s így bizonyos munkahiány mutatkozik, illetve a munkások más téren keresnek munkaalkalmat.

Szegény-gyermekek karácsonya.

Képünk a fővárosi, Lenke-utcai XI. Pius-Otthon karácsonyi ünnepségét ábrázolja. A megható ünnepen a pápai nuncius is részt vett.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az új birtokbiróság felállítása.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság megszüntetése után a függőben levő birtokpolitikával kapcsolatos ügyek letárgyalására az igazságügyminiszter új szakbírószóságot akar felállítani, Országos Birtokbírószóság címen. Az erre vonatkozó tervezetet már be is nyújtották a képviselőházba, úgyhogy annak elfogadása esetén azonnal megszűnne az Országos Földbirtokrendező Biróság eddigi működése és a likvidálásra váró birtokügyek egész tömege kerülne az új szakbírószóság elé. A gazdák körében az új szakbírószósággal szemben az az óhaj merült fel, hogy ha már nem lehet az elintézetlen és függőben lévő birtokügyeket a rendes bíróság elé utalni, akkor inkább hosszabbítsák meg egy évvel az OFB működésének idejét és ezen idő alatt intézzék el az ott visszamaradt ügyeket. Az érdekelt gazdák ugyanis azzal érvelnek, hogy az OFB megszüntetése nem sürgős, ha újra csak szakbírószóság rendezi a birtokügyeket. A kormány ezirányú intézkedése elé nagy várakozással tekintenek a gazdakörök.

Walko miniszter beszéde a felsőház külügyi bizottságában.

Walko Lajos külügyminiszter a felsőház külügyi bizottságában, december hó 20-án hatalmas beszédet tartott, melyben tájékoztatta a bizottságot a Népszövetség eseményeiről, valamint az általános külpolitikai helyzetéről. Ismertette a magyar-román birtokper során Romániának tett újabb ajánlatunkat, melynek lényege az, hogy nem követeljük vissza azokat a réteket és szántóföldeket, melyeket már szétosztottak, csupán azt kívánjuk, hogy az erdőket, szőlőket, gyümölcsösöket és belsegeket adják vissza természetben, a többi birtokrész után pedig fizessenek kártérítést. Az egyes külföldi államokkal való viszonyaink ismertetése után örömmel állapította meg a külügyminiszter, hogy jó viszonyunk a külföldi államokkal szemben — Romániát és Csehországot kivéve — megszilárdult, míg Romániában a nagyváradi diákzavargások ügye, továbbá az optáns-per tárgyalása zavarta meg az országgal szemben levő kapcsolatunkat, Csehszlovákiában pedig az az eljárás, amellyel a Rothermere-akció miatt a magyar kisebbségeket napról-napra jobban üldözik.

Öntudatos magyar gazda naponta csak a „BUDAPESTI UJSÁG“-ot olvassa.

Huszár Károly a munkásbiztosító elnöke.

December hó 22-én, csütörtökön este volt az utolsó minisztertanács, melyen Bethlen István gróf elnökle mellett betöltötték a Munkásbiztosító Pénztár elnöki és alelnöki állásait. A Munkásbiztosító elnökévé Huszár Károlyt, a képviselőház alelnökét nevezték ki, alelnökök Alföldy Béla, Lengyel Zsolt és Fáy Gyula lettek, míg alelnöki ranggal, a Kereskedelmi Kórház vezetésével Zsembery Istvánt és Frühwirth Mátyást bízták meg. A Munkásbiztosító vezérigazgatója, Rodé János, eddigi igazgatófőorvos lett, míg Barla-Szabó József országgyűlési képviselőt igazgatófőorvossá nevezték ki. Ugyancsak ez a minisztertanács töltötte be Budapest székesfőváros főkapitányi székét, melyre Bezzegh-Huszágh Miklós dr. korrónaügyész helyettesét nevezték ki.

Az új hercegprimás távirata Bethlen István miniszterelnökhöz.

Serédi Jusztinián hercegprimás Bethlen István gróf miniszterelnökhöz a következő táviratot intézte:

„Mélységes hálával mondok köszönetet Excellenciának bibornokká kreálásom és esztergomi érseki kinevezésem alkalmából a magyar királyi kormány nevében hazafias lelkülettel küldött megtisztelő jókívánataiért. Nem kételkedtem benne, de most Excellenciád kegyes ígéretéhez képest örömmel konstatáltam is, hogy édes hazánk és az egyház érdekeiért folytatandó működésében a magyar királyi kormány tettekre kész támogatására és közreműködésére bizton számíthatok; állam és egyház csak karöltve érheti el igazi célját, a közös alattvalók földi és örök boldogságának előmozdítását.

Serédi, biboros hercegprimás.“

Százhatvanan részesültek amnesztiában.

Mint minden évben, úgy az idén is, az ünnepekre való tekintettel amnesztiát juttatott a kormány bizonyos bűncselekmények miatt elítélt bűnösöknek. Az amnesztiarendelet értelmében körülbelül százhatvan politikai büntetett került szabadlábra, még pedig olyanok, akik bűncselekményeiket 1918 október 31-ike előtt követték el. Ebben a kategóriában van néhány olyan bűnös is, akit öt évnél hosszabb szabadságvesztésre ítéltek, de most ezek is szabadlábra kerültek, tekintettel arra, hogy büntetésüknek kétharmad részét már kitöltötték. Mindazok, akik amnesztiát kaptak, december hó 24-én, délelőtt 8 órakor szabadultak a fogházból és a szent estét már családjaik körében tölthették.

Kép Serédi Jusztinián bibornokká avatásáról.

A bibornokká való kinevezés dekrétumának felolvasása. Serédi Jusztinián a kép jobb oldalán foglal helyet

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az erdélyi oláh rombolás szükségessé teszi a béke-reviziót.

Az oláh diákok erdélyi garázdálkodása az elmúlt héten is élénken foglalkoztatta az európai sajtót. *Rothermere* lord lapja, a *Daily Mail*, újabb részleteket közölt a nagyváradi vérengzésekről és kiemelte, hogy az oláh rendőrség kényszerítette a magyar lakosságot az oláh diákok ingyenes megvendéglésére. Megírja az angol lap azt is, hogy abból is látszik, mennyire előre megfontoltan csinálták a rombolásokat, hogy a nagyváradi üvegesek jóval a tüntetés előtt rendkívül nagy üvegmennyiséget rendeltek Csehországból és Belgiumból. A lord lapja szerint a botrányos eseményeket kétségtelenül a határkiigazítási mozgalommal kapcsolatban követték el az oláh diákok és ezt a tényt erősíti meg az is, hogy Nagyváradon az angol zászlót szétszaggatták. Érdekes, hogy a múlt héten már Franciaországban is akadt olyan lap, amely az erdélyi események miatt élesen szembefordult a románokkal. Az egyik párisi lap szerint a zavargásokért elsősorban *Mosoiu tábornok és Tatarescu államtitkár viselik a felelősséget*, mert a nagyváradi oláh diákkongresszust az oláh kormány támogatásával ők rendezték. Ma már bebizonyítottnak tekinthető, hogy a zavargások a román kormány jóváhagyásával történtek. A kormány mégis színpadra illő módon védi magát ezzel a váddal szemben, ugyanakkor azonban egyre gyengül a kormány helyzete és Páris felől fenyegetően tűnik fel *Károly* hercegnek, a lemondott trónörökösnek alakja. A külföldi lapok közül, mint már említettük, a magyarbarát *Rothermere* lord lapjai foglalkoznak a legbővebben az erdélyi eseményekkel. *Rothermere* lord az erdélyi magyarságot ért sérelem minden részletéről pontosan értesült. A lord legutóbb egy magyar újságíró fogadott, aki előtt leszögezte, hogy azok a botrányok, amelyek Nagyváradon és Kolozsváron történtek, most már valóban elkerülhetetlenné teszik a békeszerződések revízióját. A lord szerint az oláhok olyan rettenetesek és brutálisak voltak a magyarsággal szemben, hogy a nagyhatalmaknak, amelyek a kisebbségek védelmét magukra vállalták, feltétlenül közbe kell lépniök. Románia bebizonyította, hogy a Magyarországtól elszakított részek kormányzására képtelen és teljesen tehetetlen olyan eseményekkel szemben, mint az erdélyi oláh diákszavargások voltak. A lord kijelentette azt is, hogy ha Románia nem lenne hajlandó a megbántott magyar kisebbségnek elégtételt szolgáltatni és nem tenne meg minden intézkedést arra, hogy hasonló események a jövőben elő ne fordulhassanak, úgy pénzügyi blokádot kell megszervezni Románia ellen és a blokádban a művelt világ minden államának részt kell vennie. *Rothermere* lord szerint az erdélyi események újból igazolták, hogy Románia állami élete minden vonatkozásban az anarchia kezdetén áll. A múlt héten egyébként a francia lapok is bővebben foglalkoztak Románia politikai helyzetével és megállapították, hogy *Vintila Bratianu* miniszterelnök helyzete a magyarok elleni vérengzés miatt tarthatatlanná vált. *Maniu*, a román nemzeti földművespárt vezére, nyilatkozatot tett közzé, amely

Az új hercegprimás bíbornokká való avatása után, fején a bíbornoki kalappal.

szerint a román földművespárt teljes erejével küzd *Bratianu* kormánya ellen és ha törvényes eszközök nem lesznek elegendők, akkor más eszközökhöz fog nyúlni. A román politikus kijelentette azt is, hogy ebben az esetben a párt fog határozni afelett, visszahívja-e *Károly* herceget, vagy pedig a köztársaságot kiáltja ki.

A csehek Nagyszöllösön az erdélyi eseményeket utánozzák.

A *Pozsonyi Magyar Ujság* felháborító esetet közöl a cseheknek a felvidéki magyarsággal szemben tanúsított magatartásáról. Nagyszöllösön magasrangú cseh hivatalnokok, a nagyváradi eseményekből bátorságot merítve, gyűlölettel izzó hangon uszítottak a magyarok ellen, sőt az egyik nagyszöllösi vendéglőben a cseh adóhivatal vezetőjének felszólítására véresre verték és az utcára dobálták a magyar vendégeket.

A FALUSZÖVETSÉG HIREI

A mezőgazdasági hitel kérdése a bácsbokodi gazdaggyűlésen. A Faluszövetség legutóbb Bácsbokod községben tartott gazdaggyűlésén súlyos panaszok hangoztak el a mezőgazdasági hitel nehézségei és a magas kamatlábak miatt. Akkor, amikor gazdáink az eladósodás jármában kénytelenek a beruházáshoz szükséges kölcsönt még ma is uzsorakamaton megszerézni, akkor e kérdés valóban rendkívül jelentős az ország mezőgazdaságának fejlődése szempontjából. A bácsbokodi gazdaggyűlésen a Faluszövetség képviselőiben *Balogh Gyula* és *Nagy Sándor* igazgatók vettek részt. *Balogh Gyula* szövetségi igazgató nagy beszédben világított rá a magyar mezőgazdaság bajaira, amelyek között főként a mezőgazdasági hitel körül mutatkozó vizátságokra mutatott rá.

GRAMOFON

kitünő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

királyi udvari szállítók hangszergyárában,
BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 60.

A mezőgazdaság a befektetett pénzt évenként csak egyszer tudja megforgatni és azt is minimális haszon mellett, még normális békeidőben is. A mai időkben pedig, amikor a mezőgazdaság még egyéb terhek alatt nyög, a gazda alig tud kölcsönhöz hozzájutni és *akkor is csak legfeljebb 16—18 százalék mellett*. A Faluszövetség állandóan felszínen tartja a hitelkérdést és sürgeti mielőbbi megoldását. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Nagy Sándor igazgató a falu kulturális viszonyait ismertette s azokat a módokat, amelyekkel magyar népünk művelődését fejleszteni lehet. Pállich Antal főjegyző, mint a gyűlés elnöke köszönte meg a Faluszövetség vezetőinek azt az önzetlen támogatást, amelyben a szövetség a falvak népét minden ügyes bajos dolgaikban részesíti. Schadt Ferenc községi bíró, Bagi József, Fekete János, Kovács Mihály és Égi Ferenc gazdák felszólalásaikban a falusi gazdák különböző bajaira mutattak rá. A gyűlésen jelen voltak még: Volpert György adóügyi jegyző, Slezák János, Merkler János, Schweipert Tamás, Füstös József, Horváth Sándor és Nádenberger Ferenc és sokan mások.

Gazdasági előadások a tanyai magyarság között. A tanyavilág gazdasági életének fellendítése végett a bugacmonostori faluszövetségi fiók elhatározta, hogy kéthetenként népies gazdasági ismertető előadásokat tart, melyeknek célja egyrészt a gazdasági ismeretek kibővítése, másrészt pedig a nemzeti hazafias érzés ápolása a szétszórt magyarság lelkében. A Faluszövetség központja részéről az értekezleten Szekeres László dr. főtitkár jelent meg, aki az olasz és magyar gazdasági kérdésekről és az értékesítés lehetőségeiről, különösen a gazdasági vasutak nagy szerepéről tartott előadást. Utána Kerner Ede, Kecskemét város főerdőmérnöke, az alföldi gazdálkodás egyes módzatait ismertette, kiemelve azt, hogy Alföldünket csakis úgy tudjuk értékesíteni, ha közlekedési lehetőségeket teremtünk. Kókai István plébános az összetartozás kérdéséről beszélt. Szekeres László főtitkár indítványára kimondotta az értekezlet, hogy megkezdje az előadások sorozatát. Az értekezleten elhangzottakhoz hozzászóltak Bónis Árpád állatorvos, Szénágy György, Tajty Sándor, Rigó József, Bánovszky János, Horváth Pál, Szabó János, Rehák András és Berta László.

MEZŐGAZDASÁG

Műtrágyázási kísérletek az alföldi homokon.

A szegedi m. kir. alföldi Mezőgazdasági Intézet érdekes műtrágyázási kísérletet végzett kisgazdákkal, homokon, rozssal, amelyek mindenike haszonnal végződött. Minden költség levonása után a többletermés kat. holdanként 23.90 pengő tiszta hasznot adott, mint legkevesebbet és 109.54 pengőt, mint legtöbbet. Minden kísérletnél az egyik parcella trágyázatlan maradt, a másik kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfátot, 100 kg. 40 százalékos kálisót, 25 kg. mézsnitrogént és 25 kg. csilisalétromot kapott. (A mézsnitrogént fejtrágyául tavasszal.) Ősszel a műtrágyák hatása alig mutatkozott, tavasszal azonban a mézsnitrogén kiszórása után, március végén, a műtrágyázott rozsvetések rohamos fejlődésnek indultak, úgyannyira, hogy a gazdák nem győzték a rohamos fejlődést csodálni, amit a mézsnitrogénnek tulajdonítottak. Az egész tenyészidő alatt feltűnő nagy volt a különbség a trágyázott parcellák javára, s míg aratáskor a trágyázatlan parcellákon a rozs csak 80—100 cm. magas volt, 5 cm. hosszú kalászokkal, addig a trágyázott parcellákon a szalmamagasság 150—180 cm., a kaláshosszúság pedig 8—10 cm. volt. Azokon a talajokon, amelyeket eddig is három évenként istállótrágyáztak és állandóan kitűnően műveltek, sokkalta nagyobb volt a terméstöbblet (190.54 P.), mint azokon, amelyek trágyázatlan és elhanyagolt állapotban voltak.

Buzdítson e példa minden kisgazdát a jobb talajművelésre és jobb trágyázásra, mert csak ilyen talajokon van a műtrágyázásnak igazi nagy termésfokozó hatása.

Olcsó, jó és hasznos könyvek!

Községek, levante egyesületek, gazda- és olvasóköri, faluszövetségi fiókok, a falu olvasni vágyó gazdái és asszonyai,

ha könyvtárt akartok létesíteni,
ha tanulságos, jó és hasznos könyveket akartok magatoknak vásárolni,
ha ismerőseiteket, gyermekeiteket a legjobb és legszebb ajándékkal, a könyvvel akarjátok megajándékozni,
a falu önzetlen, lelkes és népük sorsát, jövőjét szívéből viselő jegyzők, papok és tanítók, ha a könyv szeretetét akarjátok falutokban meggyökereztetni és a nép kezébe nyugodt lélekkel akartok tanulságos és szórakoztató könyveket adni,
forduljatok bizalommal a

Faluszövetség könyvosztályához

Budapest, IX., Üllői-ut 1. II. em. 4.

A Faluszövetség könyvosztályánál bármiféle könyv kapható. — Kedvező részletfizetés.

Az eszközölt megrendelés összegének 10%-a értékéig a Faluszövetség könyvosztálya ingyen megküldi „A Falu Könyvtára” című könyvsorozatát.

Olcsó és jó takarmányt etessünk!

Írta: Kolbai Károly.

A számító gazda állataival olyan és annyi takarmányt etet, amivel a legnagyobb jövedelmet biztosíthatja. Az állattartás és állattenyésztés jövedelmezősége csak akkor lesz kielégítő, ha állataink takarmányának legalább is nagy részét saját gazdaságunkban termeljük. A legtöbb gazda állatai éppen ezért nem kapnak elegendő takarmányt, mert nem terem elegendő. A takarmánytermelésre szánt földet nem szaporíthatja, nem vonhatja el a földet más növénytől; így nem marad más hátra, mint az, hogy az adott viszonyok közt termelje a lehető legtöbbet.

Ez pedig műtrágyázás nélkül el sem képzelhető. A műtrágyázás a takarmánytermések fokozásának egyik legajánlhatóbb módja. A takarmányok legértékesebb anyaga a fehérje. A fehérjét kell a legdrágábban fizetni. Igyekeznünk kell tehát takarmányainkban minél többet előállítani.

A fehérjének fontos része a nitrogén és a foszfor-sav. A nitrogént pillangósvirágú takarmánynövényeink a gyökerükben élő nitrogényűjtő baktériumok segítségével a levegőből szerzik testük felépítésére, ha már megerősödtek. A talajból csak addig kívánnak nitrogéntáplálékot, amíg az első fejlődés nehézségein át nem értek. A nem pillangós takarmánynövények, amelyek nitrogén-szükségletüket a talajból kénytelenek meríteni, jó terméseket csak akkor adnak, hogyha van a talajban elegendő nitrogén. Ha a talaj nitrogénben szegény, akkor nitrogénműtrágyák használatával kell a hiányon segíteni. 75—80 kg. mézsnitrogént, vagy kénsavas ammóniákat lesz célszerű vetés előtt elszórni, vagy fejtrágyának, ha nitrogénhiány jelei mutatkoznak, 40—60 kg. csilisalétrommal, vagy mézsalétrommal kell a vetést fejtrágyázni.

A foszforsavat úgy a pillangós-, mint a nem pillangós takarmánynövény a talajból veszi fel. Elegendő annyi, amennyi a legnagyobb termések elérésére szükséges volna, nagyon kevés talajban van. A foszforsav hiánya nemcsak az összes termést csökkenti, hanem a takarmányban nyert fehérjetermést is, ezért tehát a viszonyaink közt legjobban bevált és ezidőszerint legolcsóbb foszforsavmütrágyával kell takarmánytermő területeinket ellátni. Ha elegendő foszforsavval látjuk el a takarmánynövények földjét, így termeljük a legolcsóbb fehérjét, mely az állatok növekedése és a tejtermelés szempontjából a legfontosabb. Egyéves takarmánynövénynek katasztrális holdankint adjunk 150—180 kg. *szuperfoszfátot*. Ha ősszel vetjük, a vetés előtt; ha tavasszal vetjük, úgy *legkésőbb a tél végén szórjuk azt az őszi szántásra*. Adhatjuk a szuperfoszfátot sorba is, akkor 80—100 kg. kell belőle kat. holdankint. Az évelő takarmányosokat se hagyjuk foszforsav nélkül. Vetésük előtt szórjunk alájuk 180—200 kg. szuperfoszfátot, később pedig minden két évben ősszel, vagy a tél folyamán hintsünk rájuk fejtrágyának szintén körülbelül annyit.

Néhány szó az istálló- és a műtrágyáról.

Írta: Kolbai Károly.

Napjainkban a földművelésügyi kormány a kisgazdák mezőgazdasági oktatására rengeteget áldoz. Mintaszerűen működő földművesiskoláink, most működő téli gazdasági iskoláink és az országnak úgyszólván minden községében tartott népies ismeretterjesztő gazdasági előadások révén a gazdasági tudás öröndetesen terjed. A réginél sokkal jobb talajművelés a műtrágyafogyasztás, nemesített magvak használata, gondos csávázás, az állattenyésztés öröndetes fejlődése kis gazdaságokban mind szép bizonyítékai népünk jó és hasznos iránt való fogékonyságának, illetve az oktatás eredményességének. A hasznos gazdasági ismeretek meggyökerezése lépten-nyomon tapasztalható. Egy-egy dologban azonban sajnos, érthetetlen makacsságot, megmagyarázhatatlan maradiságot tapasztalunk. Vannak hibák, amelyeknek kiküszöbölésén úgy látszik hiába fáradoznak a gazdák lelkes oktatói, tanácsadói, vannak mulasztások, amelyek ellen hiába harcolnak. Ilyen többek között az istállótrágya kezelésének elhanyagolása. Pedig alig van talán tárgy, amelyről olyan régen és annyit írtak, beszéltek és tanítottak volna, mint éppen az istállótrágya kezelése. Ezen a téren hajthatatlan, javíthatatlan eddig a magyar gazda. Hogyha a hasznos iránt való fogékonyságát, haladni vágyását, mondjuk talán így: mezőgazdasági intelligenciáját valaki azon az alapon bírálná, hogy mennyit javult a magyar kisgazdaságok oktalan, vétkes pazarlásnak beillő trágyakezelése, bizony nagyon, nagyon lesújtó volna a véleménye. Mert az istállótrágya kezelése — helyesebben teljes elhanyagolása, semmibe vétele — ugyanaz, mint évtizedekkel ez előtt.

Sokat gondolkodtam ennek az okán. És talán nem tévedek, ha azt tartom, hogy abban rejlik: a legtöbb gazda azért nem becsüli, mert „nem kerül pénzébe.” Úgy van vele, mint a vendéglátó gazdasszony, aki csupán a fűszer csekély árát számítja nagyjában, amikor az egész világon híres vendéglátásban részesíti vendégeit, mert hiszen a sonka ott lóg a kamrában, a csirke, kacska, liba az udvarról kerül, szalonnáért, zsírért sem kell „a boltba menni.”

Pedig csak gondolkodjunk egy keveset és rá fogunk jönni, hogy az istállótrágya is nagy, igen nagy érték. Ha nem is adjuk úgy el, mint ahogyan értékesítheti a gazdasszony aprójóságát, hasznát csak több termésünkben látjuk, el kell ismernünk, hogy minden szála a legnagyobb gondot és megbecsülést érdemli. Ne vegyünk mást, csak azt, hogy a legtöbb udvarból legalább kétszer annyi trágya kerülhetne ki okszerű, gondos trágyakezeléssel,

A valódi

DIANA

sósorszesz

elsőrendű háziszereken kívül abszolút alkoholt és vegytiszta mentholt tartalmaz és szerencsés összetétele olyan hatásossá teszi, hogy minden házban állandóan bámulatos sikerrel használják, úgy belsőleg cukorra cseppentve, mint külsőleg bedörzsölésre, masszírozásra, borogatásokra, szájöblögetésre, mosdóvizbe stb.

A valódi

DIANA

sósorszesz

már bedörzsölés alatt csillapítja a fájdalmakat. Erősítő és hűsítő hatásánál fogva melegben és hidegben egyaránt nagy szolgálatot tesz úgy az otthon, vagy hivatalban dolgozó szellemi munkásoknak, mint a gyárakban, műhelyekben nehéz testi munkát végző iparosoknak, a szabadban sportoló ifjúságnak, a tanuló diáknak.

1 eredeti üveg ára 1.20 P

mint amennyi manapság kikerül. Ha nem is tekintjük azt, hogy a rendesen kezelt trágya jobb is, inkább emeli a termést, mint a trágyadombon összegyűlt, hanem csak azt számítjuk, mennyivel többet hordhatunk ki évente ugyanannyi állat után rendes kezelés mellett, úgy földjeinket sokkal jobb erőben tarthatjuk, gondolkodóba esünk.

Aki a műtrágyáknak s különösen a nálunk legelterjedtebb és leghasznosabb szuperfoszfátnak hatását látta, kipróbálta, azon töpreng, miért nincsen elég pénze ahhoz, hogy annyit vehessen belőle, amennyit gazdaságában csak fel képes használni. Azt azonban elfelejti, hogy ugyanakkor minden tíz szekér tényleg kihordott trágya után legalább annyi foszforsavtáplálékot pocsékol el az istállótrágya elhanyagolásával, amennyit egy métermázs szuperfoszfátban drága pénzért venni szeretne. Foszforsavtáplálékon kívül azonban műtrágya formájában még drágább nitrogéntáplálékot és kálit is veszített.

De még ez sem minden, mivel magát megkárosította. Az istállótrágya, amellet, hogy táplálékot nyújt növényeinknek, gyarapítja a talaj humuszát, televényét is, ami azután a műtrágyáknak, a szuperfoszfátnak is jobb érvényesülését, nagyobb termésfokozó hatását lehetővé teszi.

Ne feledjük el azt, hogy a szuperfoszfátnak még olyan földön is van termésfokozó hatása, amelyet azévből istállótrágyáztunk.

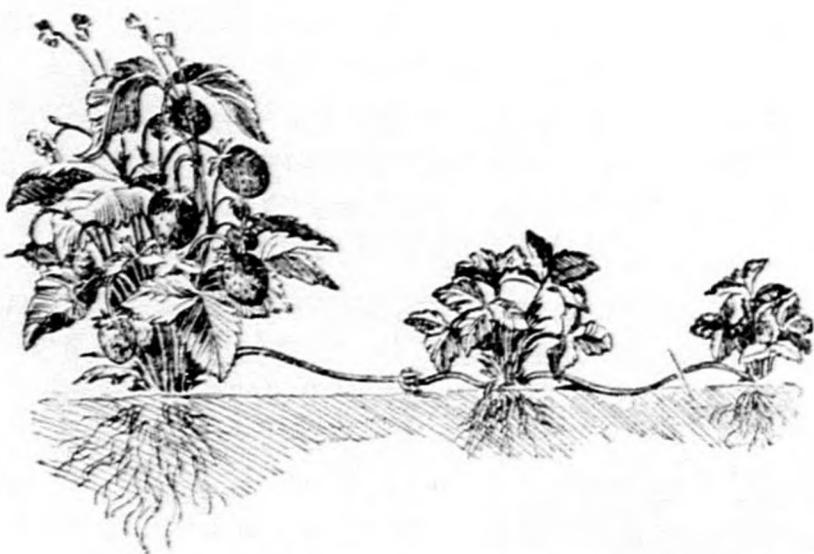
Az istállótrágya kezelése, amit gazdáink sehogysem akarnak megtanulni, igazán nem nagy dolog. Telepen kell gyűjtenünk és nem dombra hajigálnunk, mindennap szépen el kell teríteni, meg kell tipratnunk, — legjobb, ha korlátot készítünk köréje és kifutónak használjuk — ha pedig megszárad, locsolnunk kell a trágyát.

Ha nem is nagy dolog az egész, mégsem lehet tövérről-hegyére e kis közlemény keretén belül letárgyalni. Bővebben kell vele foglalkoznia a végre feleszmélő gazdának és ráérő téli időben el kell olvasnia egy jó kis könyvet, amely az istállótrágyakezelés minden csínjára megtanítja. Többek közt ilyen értékes és hasznos olvasmánya lehet dr. Bittera Miklós „Szerves trágyák, istállótrágya stb.” című könyvecskéje, mely minden könyvkereskedőnél megrendelhető.

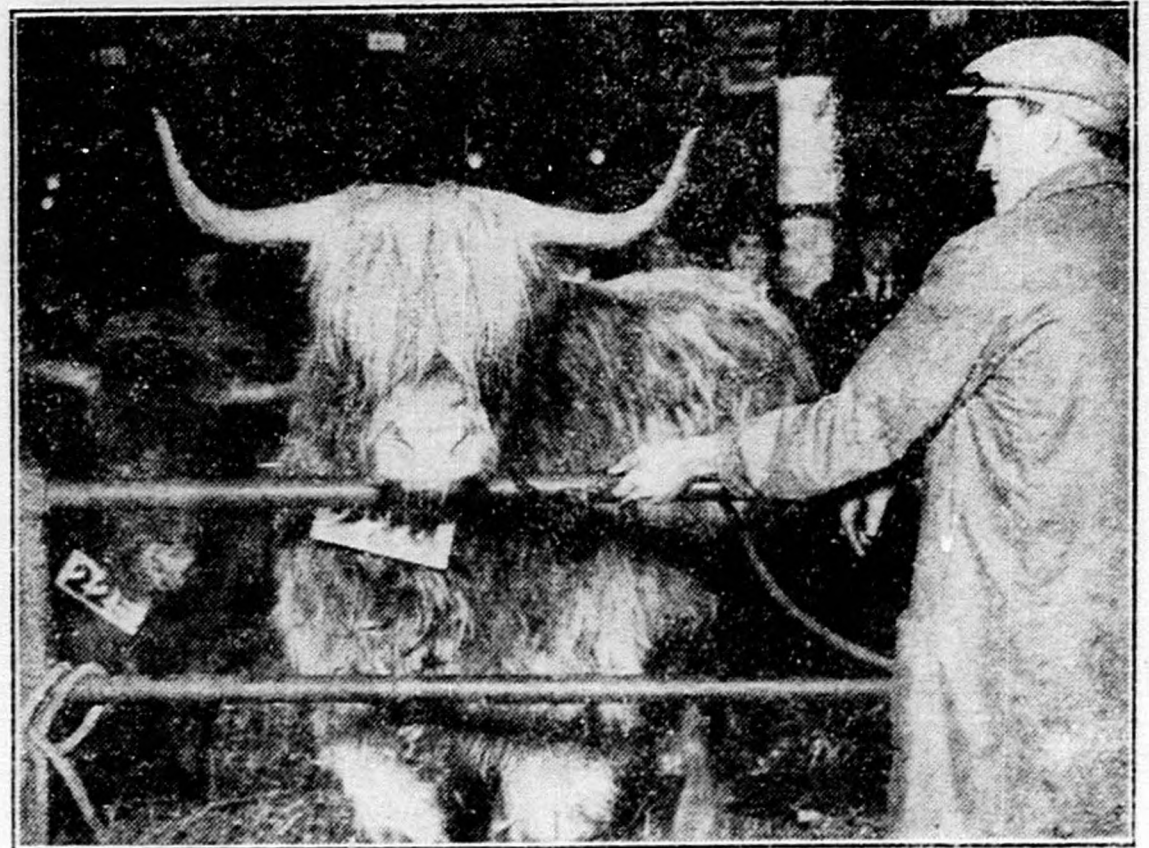
Eszméljünk végre rá, hogy mekkora kincs rejlik az istállótrágyában és ne sajnáljuk könnyen megtanulható gondos kezelésétől időnként még a legnagyobb munkában sem.

A trágya, mint a káros rovarok terjesztője. A gondos trágyakezelésnél nem szabad minden szemetet a trágyatelepre hordani. A trágyatelep nem szemétdomb. Oda csak trágya való. A melegágyak elhasznált földjével lehet a trágyatelepet növelni, de azt előbb szét kell teregetni s a benne tanyázó káros rovarokat, álcákat baromfiakkal belőle feleltetni. A trágyatelepnek legyen vizálló alja. Ha más nincs, erre a célra a döngölt agyag is megfelelő. A trágyalének nem szabad ugyan a talajba szívárognia, mert az igen értékes alkatrésze a trágyának; trágyalémentes trágyatelep alja pedig igen jó búvóhelye a férgeknek, hernyóknak. Nagyon kedvelik a káros rovarok, legyenek a szántóföldön, kertben csomókban álló és kellelőleg alá nem szántott trágyát is. Ezekbe rakják petéiket, amelyek kikelve, a művelési növényt teszik tönkre. Ezért tehát ne legyen a trágya erősen szalmás, mert akkor nehéz az alátakarása. Ne legyen azonban túlrett, szalonnás se, mert az ilyen trágya a földben nagy csomókban megszenesedik és a következő talajmunka alkalmával felszínre kerül. Igen gyakran előfordul ez kertekben is. Az ilyen trágyacsomók szintén jó búvó- és petézhelyei a rovaroknak.

Milyen növényeket termelünk gyümölcsfák között? Az okszerű gazdálkodás hozza magával, hogy a gazda minden talpalatnyi földjét ki akarja használni. Ez nagyon helyes is, mert a mai nehéz viszonyok között a megélhetés biztosításának ez is egyik feltétele. Ilyen okokból vezetve szoktak a gyümölcsfák között más, a gyümölcsfák tenyészidejénél rendszeren rövidebb tenyészidejű növényeket is termelni. A talaj kihasználására irányuló ilyen törekvésünknél nagyon fontos, hogy a talaj termőerejét fokozott trágyázással kellő erőben tartsuk. Gondunk legyen továbbá arra, hogy ne legyenek a gyümölcsfák rovására azok a növények, amelyekkel a fák közötti helyet akarjuk kihasználni. Szoktak gyümölcsösökben különböző kapásnövényeket is termelni, szokták legelőnek, kaszálónak hagyni a fák közötti térséget. A kapásnövények megfelelő trágyázás mellett nem válnak kárára a gyümölcsösnek. A fák gyökerei ugyanis valamivel mélyebben hatolnak a talajba, mint a kapások gyökerei. Így a kapások a föld felszínéhez közelebb eső talajrétegekből, a fák gyökerei pedig a valamivel mélyebben fekvő talajrétegből veszik fel a dúsulásukhoz szükséges tápanyagokat. Ezenkívül a kapások ápolása, azaz kapálása a talajt porhanyóvá, légjárhatóvá teszi, ami csak hasznára van a gyümölcsfáknak is. Az árnyéket tűrő réti füvekből álló kaszáló

A szamóca ültetése.

Egy vak tehen.

Képünk egy díjjal kitüntetett skót tehenet ábrázol, melynek kiválósága mellett az is sajátossága, hogy homlokszőrei teljesen a szemei fölé nőttek. A tehen természetesen semmit sem lát.

és legelő, ha nem is használ a gyümölcsösnek, de kárára sincs. Ezek is termelhetők tehát a gyümölcsösben. Azonban lucernát ne termeljünk itt. A lucerna gyökerei elérik még középkötött talajban is a két méteres mélységet és igen sok tápanyagot vonnak el a talajból, ami természetesen a gyümölcsfák kárára van. Amikor tehát a gyümölcsösben más növényt is akarunk termelni, mindig vizsgáljuk meg a termelendő növény gyökérszetét s gondoljunk mindig arra is, hogy előszörban a fák tápanyagának kielégítése a fontos, nem pedig a közötte növényzeté!

A szamóca szaporítása. (Képpel.) A szamóca szaporítása indával történik. A legdúsabban termő tövek indáit szokás szaporításra felhasználni, mert ilyen anyatövek után remélhetünk csak szintén szapora új töveket. Az indát egy-két növényke felett visszaesipjük, hogy a meghagyott növénykének annál erőteljesebben fejlődhessenek. Előnyére válik az indanövénykének, ha komposzttal töltött cserepekben előgyökeresztetjük őket. Mielőtt az új növénykéknél a gyökérfejlődés megindult, az anyanövényekről lemetszük ezeket és kellelőleg porhanyított kerti talajú ágyásban szétültetjük. Az egyes növénykének távolsága 15 cm. legyen. Az ágyásban 4—6 hétig maradjanak. Augusztus végére megerősödnek s ezután eredeti helyükre kiültethetők. A gyenge, elmaradt palántákat nem ültetjük ki. Ezek csak az egészségesek rovására lennének, mert az egészséges tövek elől elveszik a talaj tápanyagainak egy részét anélkül, hogy saját maguknak hasznára fordíthatnák. Az erős palánták már a következő évben türethető termést nyújtanak, de a második évben már négyzetméterenként 1 kg.-ot is hoznak.

Növények téli betakarására szalmaszegény vidéken az újságpapír is megfelelő. Mivel azonban az újságpapírt az eső eláztatja, azt előzetesen preparálni kell. Az újságpapír vízhatlanná tételére a következő szer ajánlható: 1 liter vízben annyi szappant oldunk fel, amennyi szükséges ahhoz, hogy a víz tejsűrűségű legyen. Egy másik edényben 1 liter vízben 4 dkg. gummiarabikumot és 15 dkg. enyvet oldunk. A két edény tartalmát összeöntjük, jól összekeverjük s az újságpapírra rá-mázoljuk, utána megszársítjuk. Az ily módon elkészített papírral a fákat megóvhatjuk a fagytól, ha azokat szorosán a fa törzsére kötjük (pl. rózsafánál), vagy fagyérzékeny kerti növényeknél (pl. töknél, paradicsomnál, paprikánál) takaróként ezekre ráborítjuk.

A legerősebb és legegészségesebb szervezetben is könnyen úrrá lesz a betegség, ha ki van fáradva, vagy át van fázva. Fáradtság, szél, nedvesség vagy egy kis meghülés után a baj közeledését itt-ott fellépő hasogatások, szűrő fájdalmak, nyilalások árulják ei. Mi sem alkalmasabb arra, hogy a testet csúszos, reumás betegségek támadásától megóvja, mint idejében alkalmazott bedörzsölés Krieger-féle Reparatórral.

A Krieger-féle Reparator ára 1 pengő 60 fillér, minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Krieger gyógyszertár, Budapest, VIII., Kálvin-tér (Baross-utca sarok).

Gyűjtsük össze a néphagyományokat!

A „Vasárnap“ tizedik versenye.

A *Vasárnap* karácsonyi számában kihirdetett *tizedik pályázatunkat* új olvasóink számára ismét közzétesszük. A verseny tudnivalói itt következnek:

Körülbelül egy emberöltő óta minden művelt államban szorgalmas erővel folyik a *néphagyományok gyűjtése*. Magyarországon is már jóval a háború előtt megindult a magyar néplélek kincseskamrájának felkutatása s noha tudósaink és művészeink már eddig is világraszóló értékeket gyűjtöttek össze, mégis óriási munka van még hátra, amelyből a *hazáját szerető minden magyarnak tőle telhetőleg ki kell venni a részét*.

A keleti államokkal teli, dalos, színes magyar néplélek kifogyhatatlanul termeli a *nótákat, verses ünnepi mondásokat, játékmondókákat, köszöntőket s kántálásokat*. Mindezek talán csak csekély jelentőségűeknek látszanak, de a magyar néplélek kutatói szemében megbecsülhetetlen fontosságúak, mert összegyűjtésük a magyarság lelkének rajzát teszi tökéletesebbé s amellet veszendő értékeket is megment az utókor számára. Könnyen fakad a nóta, a husvéti, a betlehemi rigmus, egy-két nemzedék ismeri, dalolja, kántálja, azután a következő — elfelejti. Ha nem kutatjuk fel s nem gyűjtjük össze ezeket az apró ékköveket, elvesznek s a magyar néprajzi tudomány szegényebb lesz olyan kincsekkel, adatokkal, amelyekkel pedig gazdagabb lehetne, ha az egész magyarság segítené a néphagyományok gondos és lelkiismeretes gyűjtésével.

Ez a gondolat vezérelte a *Vasárnap*-ot, amikor elhatározta, hogy *tizedik pályázatát a magyar néphagyományok gyűjtésének szenteli*. A magyar művelődésnek teszünk szolgálatot ezzel a pályázattal, amelyet különös szeretetbe ajánlunk hűséges és ragaszkodásukat számtalanszor kimutató olvasóinknak.

A verseny feltételei.

Felkutatandók és összegyűjtendőek a magyar nép száján élő *karácsonyi betlehemi játékok és kántálások, processziójárások, husvéti énekek, szerelmi, hazafias- és katonadalok, pásztor- és régi betyárnóták, arató- és bordalok, tréfás versek, köszöntők, lakodalmi rigmusok, siratók, dajkarímek, gyermekdalok, játékmondókák és dabonás szólásmondások*.

Mindezek gyűjtésénél azonban a *legnagyobb óvatosság ajánlatos*. Csak olyan anyagot gyűjtsünk, amelynek népi eredete kétségtelen. Keressük fel a pásztoembereket, akiknek lelke valóságos kincsesháza a régi nótáknak, gyűjtsük össze az öreg emberek emlékezetében élő régi dalokat, rigmusokat stb. Különösen az öreg emberek tehetnek megbecsülhetetlen szolgálatot, hiszen ők olyan anyagnak vannak a birtokában, amelyet még nem ronthatott meg a magyar népdalt megfertőző nemzetközi kuplé- és műdal, amely a nagyvárosok kávéházaiban és kabaréiban születik s az utóbbi időkben a vidéken is oly sajnálatos elterjedésre tett szert.

Pályázóinkat ismétellen kérjük, hogy csupán régi származású anyagot gyűjtsenek. Ez pedig minél egyszerűbb, annál üdőbb, szebb és értékebb. Helyesnek tartanók, ha a feljegyzett, összegyűjtött darabok mindegyike után odajegyeznék, hogy *kitől s hol hallották*, a helyi vonatkozású dolgoknál pedig *némi magyarázatot is adnának az illető vers, nóta, rigmus eredetére vonatkozólag*.

Hangsúlyozzuk, hogy *nem pályázóink által írt költeményekre van szükségünk*, — verspályázatra más alkalommal kerül sor — hanem igazi népköltészeti gyöngyszemekre, amiket olvasóink kutassanak fel s gyűjtsenek össze. Mindnyájan emlékezünk valamilyen régi nótára, amelyeket édesanyánktól, dajkánktól, idősebb emberektől, a fonóban, a mezőn, keresztjárás-kor, karácsonykor, lakodalomban hallottunk, ezeket kutassuk fel s jegyezzük fel. Ne könyvből másoljuk ki, hanem a *szájáról vesszük el őket*.

Mint hogy a gyűjtés komoly, de rendkívül izgató és szép munkával jár, pályázóinknak elegendő időt adjunk rendelkezésükre. A pályamunkákat éppen ezért legkésőbb

1928 január hó 22-ig kell beküldeni a „Vasárnap“ szerkesztőségébe.

A jutalmak odaítélésében nem csupán a beküldött anyag mennyiségét, tömegét vesszük tekintetbe, hanem értékét és jelentőségét is. Egy régi-régi pusztai nóta, vagy betlehemes rigmus, még ha csonkán, hiányosan tudtuk is csak feljegyezni, néprajzi szempontból értékebb lehet, mint száz más, újabb s nem tisztán népi származású dal stb.

A pályázaton résztvehet bárki, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csupán azt kérjük, hogy azokon a papírosokon, amelyeken a pályamunka helyet foglal, *ne legyen mástermészetű közlés*. Senki sem írjon reá tehát tanácskérdeést, rejtvénymegfejtést stb. Ilyesmit külön lapra írjuk. A pályamunkára legfelül oda kell írni a *Pályázat* szót, legalul pedig fel kell jegyezni a beküldő teljes nevét, foglalkozását, lakcímét (*helység, utolsó posta, megye*) és életkorát.

A verseny eredményének részletes beszámolóját

a „Vasárnap“ 1928. évi február hó 19-iki számában teszszük közzé.

A legsikeresebb munkát végző gyűjtők között *tíz nagyértékű jutalmat osztunk szét*.

Kérjük olvasóinkat, akik a népies időjárás szabályok összegyűjtésével is rendkívül hasznos szolgálatot tettek, nyújtsanak ismét segítőkezét a magyar tudomány avatott munkásaink. Bizonyosak vagyunk benne, hogy most sem fogunk csalódní a *Vasárnap* lelkes és szorgalmas olvasótáborában.

Idegbajosok igazi vigaszt találhatnak

könyvemben, mely a napokban jelent meg. E könyv magában foglalja az idegbetegségek okaira, keletkezésére és gyógyítására vonatkozólag sok éven át gyűjtött tapasztalatokat. Az egészségnek ezen evangéliumát teljesen díjtalanul megküldöm mindenkinek, amennyiben az alanti címre erre felkér.

Ezer meg ezer köszönőirat nyújt tanubizonyságot arról a páratlan eredményről, melyet a lelkiismeretes és ernyedetlen tudományos kutatás a szenvedő emberiség javára elért. Aki az **idegbajosok nagy tömegéhez** tartozik, akinek szórakozottság, tériszony, az emlékezőképesség gyengesége, ideges főfájás, álmatlanság, emésztési zavarok, túlérzékenység, szakgatások, általános és részleges testi gyengeség és számtalan más jelenség miatt panaszai vannak,

vigasztnyújtó könyvecskémet meg-hozatni el ne mulassza!

Aki azt figyelmesen végigolvassa, belőle azt a megnyugtató meggyőződést fogja meríteni, hogy van egy olyan egyszerű ut, amely az egészséghez és életörömhöz vezet. Ne halogassa a dolgot és még a mai napon írjon!

AUGUST MÄRZKE

Berlin—Wilmersdorf, Bruehsaler-Str. 5, Abt. 983.

Asthmát, tüdőcsúchurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet. Budapest. Andrássy-út 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Egy százéves asszony.

Berlinben egy Richter Henrikné nevű asszony december hó 9-én ünnepelte századik születésnapját. Képiünk ebből az alkalmából készült.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Értekezlet gazdatárházak létesítése céljából Bareson.

A mezőgazdasági kivitel fejlesztése szempontjából igen nagy jelentőségű értekezletet tartott legutóbb a déli Dunántúl gazdaközönsége *Széchenyi* Frigyes gróf kezdeményezésére és elnöklése alatt *Bareson*. Az értekezlet tárgya az volt, hogyan lehetne Baresont — amely békében az ország egyik legnagyobb forgalmú állomása volt és fekvésénél ma is fontos vasúti és hajózási gócpont — gyakorlatilag a mezőgazdasági kivitel előmozdításának szolgálatába állítani. *Bareson* ugyanis a vasút mellett és a Drávapartján nagy befogadó képességű tárházak vannak, amelyek alkalmasak volnának arra, hogy e fontos kilépő állomáson megvalósítsák az a legutóbbi időben oly sokat hangoztatott elv, hogy mezőgazdasági terményeinket egységes minőségekben exportáljuk. A nagyszámban megjelent gazdaközönség részéről egyhangúlag az az óhajlás nyilvánult meg, hogy ezek a tárházak lehetőleg a kereskedelemmel karöltve gazdatárházakká fejlesszessenek, ahol a termények a kivitel előtt megfelelő kezelés útján versenyképessé tétessenek. A kérdéshez hozzászóltak: *Görgey József* és *Patacsi Dénes* országgyűlési képviselők, akik a tervet nagy megértéssel kívánják előbbre vinni, továbbá az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőiben *Serbán Iván* dr. kamarai főtitkár, aki rámutatott arra, hogy a felmerült terv mennyire beleillik a földművelésügyi kormányzat nagyvonalú exportfejlesztési programjába. *Rejczy Géza* dr. kamarai titkár, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara teljes támogatását helyezte kilátásba. Az értekezlet szűkebbkörű bizottságot bízott meg azzal, hogy a szükségesnek látszó további lépéseket megtegye.

Gazdanap Székesfehérvárott.

A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület Székesfehérváron *Széchenyi* Viktor gróf elnöklésével gazdanapot rendezett, amelyen igen nagy számban jelentek meg a földbirtokosok. *Szegő Miklós* dr. nagybérlő a mezőgazdaság közterheit ismertette és bizonyította, hogy a mezőgazdaság helyzete sehol sem oly nehéz, mint Magyarországon, ahol a közterhek már messze meghaladják a gazdák teherviselőképességét. Kimutatta, hogy míg

1914-ben egy 5000 kat. holdas bérgazdaság 19.455 P-t fizetett adóban, ma 128.573 pengőt fizet. Ezenkívül a forgalmi adók tömege, a vámok és egyéb illetékek óriási módon emelik a gazdák terheit. Az adó az 1914. évvel szemben 645 százalékos emelkedést mutat és a földet 868 százalékkal több teher sújtja, mint a békében. Ezután *Ormándy János* és *Gaal Gaszton* szóltak fel a kartellek ellen való szervezkedés érdekében és tömörülésre buzdították a gazdákat.

Gyárat alapít a földművelésügyi miniszter a nád felhasználására.

Magyarországon rendkívül nagy mennyiségben található nád. Ennek kedvezőbb értékesítése végett *Mayer János* földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy *Csere Ferenc* dr. vegyész-mérnök találmányának gyárilag való felhasználását lehetővé teszi. *Csere Ferenc* dr. vegyész-mérnök ugyanis különleges vegyi eljárásokkal a nádrostokból olyan fonatot állít elő, mely a Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet szakvéleménye szerint alkalmas arra, hogy a külföldi raffiából, illetve manillából készülő szőle-, illetve csévekötöző anyagokat, valamint zsákok és ponyvák készítésénél az ugyancsak külföldről származó jutát helyettesítse. Emellett a nádat ugyancsak vegyi úton a cellulózéhoz hasonló keménységűvé teszi, valamint formálhatóvá, úgy hogy háziiparilag fel lehet dolgozni. Mindezeknek a termékeknek az előállítására rendkívül olcsó, a világpiacon tehát nemcsak versenyképes, hanem hasonlíthatatlanul olcsó cikk. A versenytermelési célokra rendelkezésre álló öt millió pengőből a földművelésügyi miniszter 200.000 pengő értékű részvényt jegyez, amely összeg elegendő lesz egy nagyobb gyár létesítésére. Az akció egyike lesz a leggyümölcsözőbb befektetéseknek, de egyben olyan közgazdasági ténykedés is, ami jelentősen csökkenteni fogja a fizetési mérlegben teherként szereplő raffia- és jutabehozatalt.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete hosszúléjárátú gazdasági hitellel látja el a gazdákat.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete az elmúlt héten tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyen az intézet újonnan megválasztott elnöke: *Hadik János* gróf adott nagyszabású programot az újjászervezett intézmény jövő munkatervéről. Mindenekelőtt megállapította, hogy az ország népességének 56 százalékát kitevő kisgazdatársadalom hiteligenyének kielégítéséhez igen nagy gazdasági érdekek fűződnek, mert az igazi konszolidációt csak a kisemberek érdekeinek megvédésével lehet elérni. Az intézet, — mondotta továbbá — kifejezetten jelzáloghitelintézet kíván maradni és törvényszabta hivatásának megfelelően altruista alapon szolgálja a kisbirtokososztály érdekeit és távol marad minden kockázatos üzleti vállalkozástól. Legfontosabb feladatának tekinti a kisbirtokosoknak hosszúléjárátú mezőgazdasági hitellel való ellátását és e célból haladéktalanul felveszi a záloglevelek elhelyezésére irányuló tárgyalásokat. Az intézet második nagy feladata: a háború előtti parcellázási működésének felújítása. Az intézet egyébként mindenkor nagy súlyt fog helyezni a többi altruista intézetekkel való barátságos együttműködésre. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés az igazgatóság tagjaivá választotta: *Csizmádia András*, *Puky Endre* és *Gubicza Ferenc* országgyűlési képviselőket, továbbá *Hunyadi Ferenc* vezérigazgatót és *Susits Béla* udvari tanácsost.

Felavatták az első középfokú mezőgazdasági szakiskolát.

Mayer János földművelésügyi miniszter december hó 18-án avatta fel ünnepélyes keretek között az ország első középfokú tanintézetét, amelyet *Tessedik Sámuel* evangélikus lelkészről, az első rendszeres gazdasági szakiskola felállítójáról neveztek el. Az ünnepélyen a magyar agrártársadalom színe-java részt vett. Az ünnepély az intézet tanácskozótermében folyt le és ezen a földművelésügyi miniszter hosszabb beszédet mondott, kijelentve, hogy a világháborút követő gazdasági harc sikerének főfeltétele a szaktudás, mert enélkül nem lehet intenzív gazdálkodást folytatni. A középfokú gazdasági intézet az alsó- és felsőfokú gazdasági oktatás között mutatkozó hézagot hivatott kitölteni. Hálás köszönetet mondott ezután *Szarvas község* közönségének és mindazoknak, akik áldozatkészségükkel ennek az intézetnek felállítását lehetővé tették. Ezután *Schandl Károly* földművelésügyi államtitkár mondotta el az intézet történetét, majd részletesen ismertette az iskola felállításának előzményeit. Utána *Somssich László* gróf, az OMGE elnöke, a gazdatársadalom, *Beliczey Géza*, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület, *Krsnyák Pál* gazda pedig a szarvasi gazdák nevében mondott köszönetet a földművelésügyi miniszternek, akit a közönség ismét meleg ünneplésben részesített.

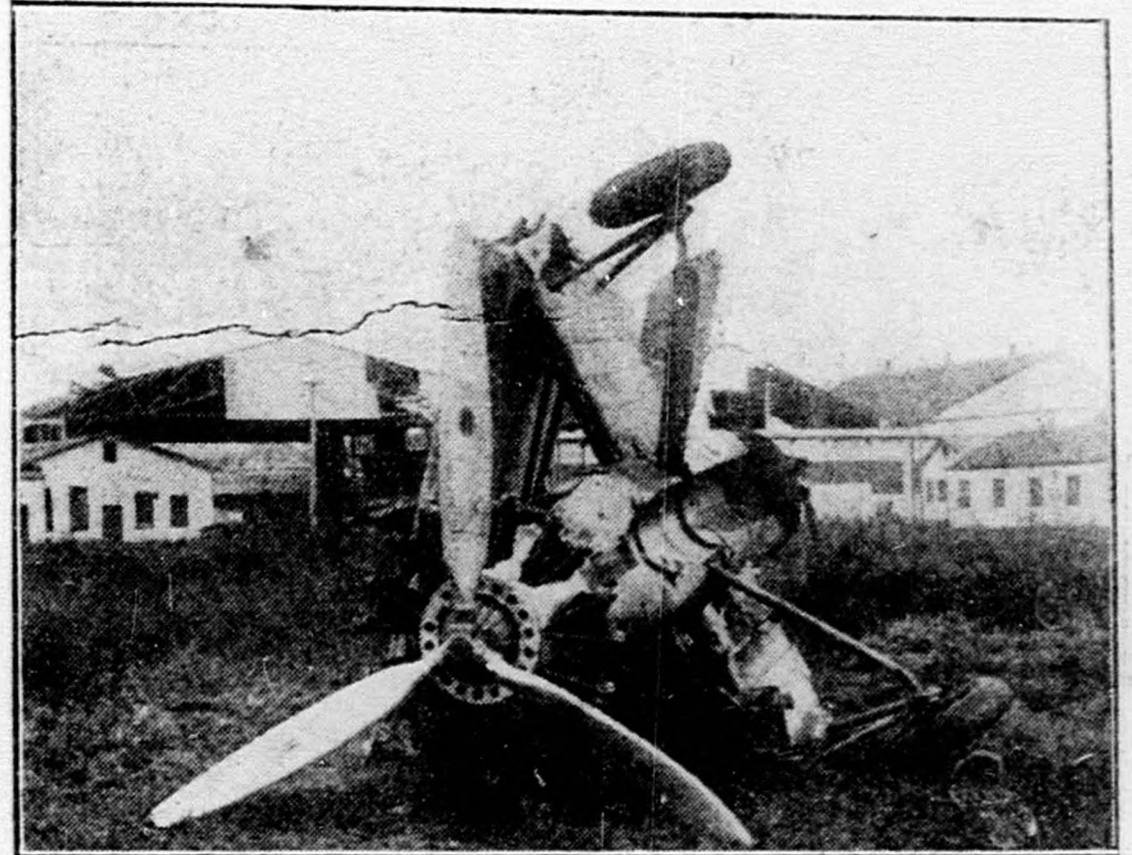
Félárú műtrágyát kaphatnak a burgonyatermelő gazdák.

A burgonya műtrágyázásának elterjesztése céljából a földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala kísérletek beállítására a gazdáknak féláron műtrágyát oszt ki. A műtrágyák vasúti fuvar költségét a hivatal viseli. Egy-egy gazdaság körülbelül húszöt mázsa műtrágyát igényelhet. Az ez irányú kérelmek közvetlenül a burgonyatermelési hivatalhoz intézendők.

Újesztendőre.

Mit várjon, mit kérjen újesztendőre a magyar ember? Bimbózó vágyak virággányilását, rügyező remények lombbá szökkenését, bort, búzát, békességet? Eddig is várta, eddig is kérte és elhervadtak vágyai bimbói, elfogytak reménye rügyei, borát, búzáját jég verte el, békességét gonosz szomszédok ölték meg. Immár hátunk megett vagyunk egy újabb esztendő, amelyre reménységgel és bizó hittel ébredtünk s amelytől úgy búcsúztunk el, hogy: majd újesztendőben... Majd újesztendőben üljük meg a nagy magyar ünnepet, amikor Dévénytől Tömösig, a Tátrától a Vaskapúig mind a magunk búzájából sütünk kenyeret s a magunk borát isszuk, valamennyien, magyarok... Köröskörül dereng a sötét ég, közeledik, feltartóztathatatlanul közeledik a nagy magyar hajnal. Csak ébren találjon bennünket a nap érkezése! Hiszen olyan hosszú volt az éjszaka, olyan régóta vártuk a múltását, hogy nem lenne csoda, ha elfogyott volna az erőnk... Még egy kevés virrasztás és a hosszú-hosszú éjszaka után a nap fényében fogunk ragyogni, magyarok! Nekünk fog édes meséket csörgedezni a Vág futó habja, mi aratunk a Maros völgyében s felénk ring-bókol a Bácska kalásza. Csak bízni kell, csak hinni kell, hogy az újesztendőben lesz búzánk, borunk, békességünk, meglássátok, megadják az Úristen!

A pápa kihirdette Serédi Jusztinián bíborosi és érseki kinevezését. Néhai Csernoch János röviddel halála előtt azt mondta, hogy ő az utolsó bíboros hercegprímása a Csonka-Magyarországnak. Ez a jóslata, szerencsére nem vált be s XI. Pius pápa Rómában az új hercegprímást egyben bíborossá is kinevezte. Serédi Jusztinián a héten kapta meg a bíborosi birétumot és kalapot. Az új bíboros hercegprímást ebből az alkalomból meleghangú távirattal üdvözölte Bethlen István gróf miniszterelnök is.

Repülőgép, mint a szelek játékszere.

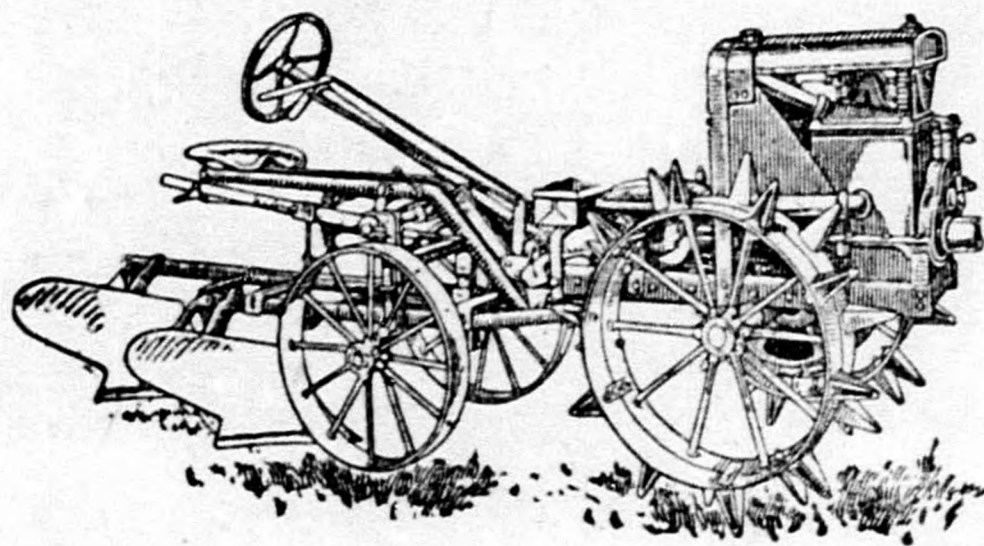
A húszadik század embere legbüszkébb a technika csodálatos előrehaladására és sokszor hangoztatja, hogy korunknak sikerült legyőznie a természeti erőket. Képünk azonban szerénységre int. Ime egy nagyszerű repülőgép, melyet megtáncoltatott az orkán. Nem maradt más belőle, mint egy halom — ócskavas.

Nagy Emil előadása Londonban. Nagy Emil volt igazságügyminiszter, aki jelenleg ismét Angliában tartózkodik, hosszabb felolvasó-körúton tájékoztatja az angol közönséget a trianoni béke igazságtalanságairól. Első előadását Burslemben, a vidék egyik legnagyobb ipari központjában tartotta. A közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett folyt le a városházán az előadás keretében szolgáló gyűlés, amelyet az angol népszövetségi egyesület helyi csoportja rendezett.

Uj autórekor. Amerikából érkező hír szerint a Bruce-házaspár, amely december 8-án kezdte meg gépkocsirekord kísérleti útját, befejezte a versenyt. A házaspár 220 óra, 32 perc és 54 másodperc alatt 15.000 mérföldet tett meg óránként 109.4 kilométer sebességgel. Ezzel megdöntötte Miss Codery 268 óra 58 perc és 27 másodperces eddigi rekordját.

Kisgazda nem cserél nagy urral ha földjét szántja „Centaur“-ral

A CENTAUR TRAKTOR

Üzemköltsége: csekély.

Teljesítménye: nagy.

Ára: alacsony.

Élettartama: legmagasabb.

Egymaga: Szánt,

Vet,

Boronál,

Csépel,

Arat,

Vontat,

Vizet húz stb.

10 lóerős, 76 cm. széles, 560 kg. súlyú

Bemutatja és felvilágosítással szolgál:

Ára 3600 Pengő

A Talajművelő Részvénytársaság, Budapest, V., Alkotmány-utca 25. sz.

Telefon:
T. 291—94.

Sí-ugrás a budai Svábhegyen.

A kép Szepes Bélának, a kitünő atlétának ugrását örökíti meg.

Szibériai hidegek Magyarországon. Az elmúlt héten olyan farkasordító hideg szakadt Magyarországra, amilyenre már évtizedek óta nem volt példa. Az enyhe időjárást szinte máriól-holnapra szibériai fagyok váltották fel s a hőmérő higánya a fagypontra leszaladt egészen 26 Celsius fokig. A Balaton vize befagyott, állt a jég a Tiszán s a Duna is erősen zajlott. A nálunk különösen szokatlan hidegnek több halálos áldozata is volt, rengeteg kéz- és lábtöréses baleset történt, de a megfagyottak legnagyobb része maga volt a hibás, mert ittás állapotban bondukolva ment haza, és az okozta halálukat, hogy vagy elaludtak, vagy nem tudtak felállni s a hófúvásos fagyban halálra dermedtek. A fagy külföldön is nagy pusztításokat végzett. Szibériában „fagydiktátort“ neveztek ki s tizennégyezer embert rendeltek ki, hogy a hó eltakarításával legalább a közúti közlekedést tudják biztosítani, úgy ahogy. Norvégiában 44 fokos volt a hideg, de ugyanakkor Londonban esett az eső s a Sarkvidéken valóságos tavasz volt. A hideg nem kímélte Olaszországot sem s a pálmák városaiban, falvaiban 10 fokos hideget mértek. A hét vége felé azonban Európaszerte megengyhült az időjárás. A nagy fagyok után Párisból, Berlinből, Bécsből s Európa minden részéből a hideg csökkenéséről érkeztek jelentések s Magyarországra is kellemesebb hőmérséklet érkezett. A nagy hideg a mezőgazdaságnak jelentős károkat okozott.

Elkészült a newyorki Kossuth-szobor. A Newyorkban felállítandó Kossuth-szobrot, Horvay János hatalmas alkotását már átvette a budapesti szoborbizottság. A szobor főalakja két és félméter magas és Kossuthot álló helyzetben örökíti meg. Az egyik mellékalak búcsúzó honvéd, a másik egy öreg magyar földműves, amint megáldja harcba induló fiát. A szobor márványtalapzatára három dombormű kerül. A monumentális szoborcsoport-hoz huszonnyolc métermázsa bronzot használtak fel és három hónap óta állandóan dolgoztak rajta. A kész mellékalakokat már csomagolják és a napokban a főalakokkal együtt külön vagonban útnak indítják Hamburg felé. Hamburgból azután hajón szállítják át az újvilágba, ahol Newyorkban, a város legszebb sétányán, a Riverside Drive-n állítják fel. A szobor márványtalapját az amerikaiak már elkészítették és el is helyezték a sétányon.

Az osztálysorsjáték harmadik osztályának húzása. Az osztálysorsjáték harmadik osztályának húzását múlt évi december hó 20-án és 21-én tartották meg. Az első napon a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 20.000 pengőt nyert 16529, 4000 pengőt nyert 9391, 2000 pengőt nyert 54679, 1000 pengőt nyertek 17042, 26927, 35928, 39837, 46304, 800 pengőt nyertek 3734, 8041, 17829, 21922, 34435, 65441. Ezenkívül 500 pengőt nyert 12 szám, 200 pengőt nyert 43 szám és 100 pengőt 1930 szám. — A második nap eredményei szerint 10.000 pengőt nyert 22770, 5000 pengőt nyert 8005, 800 pengőt nyertek 13044, 61273, 67289, 79888, 500 pengőt nyertek 2209, 14096, 26163, 30661, 55335, 57369, 64012, 64012, 78369. A IV. osztály húzásait január hó 18. és 19-én tartják meg.

UJÉVI KÖSZÖNTŐ.

Boldog újesztendőt, mit oly régen várunk,
Amit oly régóta egymásnak kívánunk,
Legyünk hát boldogok nagysokára végre,
Hogy szíveinkből hála szálljon fel az égre.
Ne érjen csalódás, keserűség, bánat,
Mely a szíveinkre, mint nehéz köd szállhat.
Legyen szent nyugalom s öröm minden arcon
S ha már általestünk sok-sok nehéz harcon:
Szálljon le a béke boldog, szent derűje,
S minden csapás édes hazánkat kerülje!

BARÁTH JÁNOS (Belvárd).

Hoitsy Pál meghalt. Hoitsy Pál felsőházi tag, a magyar újságírók egyik legkiválóbb és legtehetségesebb tagja, agyvérzés következtében, 77 éves korában, váratlanul elhunyt. Hoitsy Pál sok cikluson keresztül tagja volt az országgyűlésnek, előbb a székelykeresztúri, később a pápai kerület képviselőjében. 1905-től kezdve a magyar társadalom legkedveltebb heti újságját, a *Vasárnapi Ujságot*, szerkesztette. Elnöke volt az *Otthon Írók és Hírlaprók Körének* és az *Ujságírók Egyesületének* is. Az újságírotársadalom nagy halottját hétfőn temették el a rákoskeresztúri temető halottasházából.

Acélbörtönben a tenger fenekén. Megdőbentően borzalmas katasztrófa történt Északamerika partvidékein, ahol a *Paulding* nevű hadihajó teljes sebességgel összeütközött az *S IV. tengeralattjáróval*, mely súlyos sérüléseket szenvedve, nyomban elsüllyedt. Azonnal megindították a mentőexpedíciót, mert az *S IV.*-nek ötven főnyi legénysége volt. A tengeralattjáró harmincöt méternyire süllyedt és a négy bűvár megállapította, hogy a hajó tetején hatalmas lék van, úgy hogy a tengeralattjáró testébe víz szivárgott. Morse-jelekkel való kopogtatás útján a bűvároknak sikerült a hajóba zárt legénységgel érintkezésbe lépni. A borzalmas helyzetben lévő tengerészek válasza az volt, hogy csak a torpedóüreg maradt épen, a levegőjük rossz és hatan vannak. A bűvár e jelentésre nyomban légpumpát szereltek a tengeralattjáró szelepébe, de friss levegővel nem soká láthatták el a hat tengerészt, mert az egyre erősödő vihar kettészakította a vezetékét, úgy hogy az *S IV.* ismét minden segítség nélkül maradt magára. A mentési munkálatokat lázasan folytatták, de a vihar nemcsak, hogy megakadályozott minden eredményt, hanem arra kényszerítette az expedíció vezetőségét, hogy szüntesse be teljesen a munkát. Az *S IV. ötven főnyi legénysége menthetetlenül elveszett.* A tengeralattjáró kiemelését néhány hét múlva megkezdik.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Nagyszerű ugrás korcsolyával.

Phil Taylor amerikai (Kanada) korcsolyázó bajnok pompás ugrása a budapesti műjégpályán.

Január hó 8-ig adjuk postára a mezőgazdasági képrejtvény megfejtését.

Mult évi december hó 18-án hirdettük ki *kilencedik* versenyünket, a *mezőgazdasági képrejtvényt*. A pályamunkák beküldésének határidejéül *január hó 8-ikát* tűztük ki. Már eddig is szép számmal érkeztek be megfejtések, mindamellett olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk, hogy még egy teljes hét rendelkezésünkre áll a pályamunkák hozzájuttatására. Aki tehát még nem küldötte el a mezőgazdasági képrejtvény megfejtését, január hó 8-ig okvetlenül adja postára.

Emlékmű a kormányzó makói első látogatásának megörökítésére. Makói jelentés szerint Csanád—Arad—Torontál egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, amelyet a vármegye ünnepévé avatott annak az emléktáblának leleplezése, amely *Horthy Miklós* kormányzó 1920 augusztus 30-iki makói látogatását örökíti meg. *Purgly Emil* főispán megnyitó beszéde után leleplezték a vármegyeház falában elhelyezett emléktáblát.

Szivszélhűdés — Trianon miatt. Szomorú tragédia játszódott le a budapesti főkapitányságon a héten. Az áldozat — Trianon áldozata. A napokban történt ugyanis, hogy a főkapitányság idegenellenőrző osztályának folyosóján egész sereg ember állt sorba, hogy kérje tartózkodási engedélyének meghosszabbítását. A várakozók közt volt egy öregasszony, aki egész testében remegett. Izgalma perceről-percre növekedett és amikor ahhoz az ajtóhoz ért, amely mögött a rendőrtisztviselő volt, hirtelen elvágódott. Mire a rendőrorvos megérkezett, a *szerencsétlen asszony meghalt*. Írásaiból megállapították, hogy *Petrán Mária* a neve, hetvenéves nő, aki elmulasztotta honosítását kérni. Idézést kapott a rendőrségre s attól való félelmében, hogy kitoloncolják, *szivszélhűdést* kapott.

Gyermeke holttestét kapta vissza a váltságdíjért egy amerikai bankpénztáros. Megdöbbentő bűnügy történt a közelmúltban a kaliforniai *Los Angelesban*. Az egyik gazdag bankpénztáros tizenkét éves leányát elrabolták, majd levelet küldtek a kétségbeesett apának azzal, hogy a gyermeket csak *ezeröttszáz dollár váltságdíj fejében bocsátják haza*. Az apa először a rendőrséghez fordult, de később megfizette a váltságdíjat. Amikor az 1500 dollár átadása után gyermekéért ment, a megbeszélthelyen egy autó robogott elő, amelyből annak utasa kidobta a kisleányt. Amikor apja hozzárohant, kétségbeesve látta, hogy *gyermeke már halott*. A rendőrség megállapította, hogy a *gyilkosságot a bank egyik elbocsátott tisztviselője követte el, aki állása elvesztéséért a pénztárost okolta*. A detektívek elfogták a gyilkos gonosztevőt.

Új magassági világrekord. Donati repülő 11627 méter magasságra emelkedett, amivel új magassági világrekordot állított fel. Repülését hivatalosan ellenőrizték.

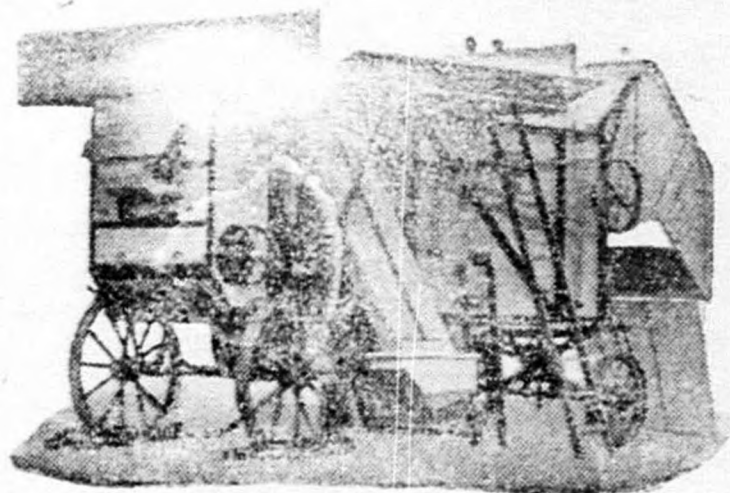
A cigány még álmában is úr. Horvát Károly várföldi cigány négyhónapi fogházbüntetésének kitöltése végett elindult Nagykanizsa felé, de útközben *Esztergénye* községben egy lópokrócot és egy dunyhát lopott. A lopott jószágokat hazavitte, a csendőrök azonban csakhamar lefülelték és beszállították a nagykanizsai ügyészség fogházába. Ügyét most tárgyalta a törvényszék, amely előtt a cigány nagy derűtség közepette azzal a mesével védekezett, hogy ő itt as állapotban lefeküdt a temető árkába és amikor felébredt, meglepetten látta, hogy mialatt aludt, *valaki finom pokrócot tett alája és dunyhával takarta be*. Horvát Károlyt újabb kéthónapi börtönre ítélte a bíróság.

Egy szegedi ember macskakereskedést nyitott. A nehéz gazdasági viszonyok érdekes kereseti ágat termeltek ki: a szegedi *Weiber Bernát* macskakereskedést nyitott. Weiber szerződést kötött egy szűcsmesterrel, hogy 1928 márciusáig *háromezer macskaprém*et fog szállítani. A szerződés megkötése után iparigazolványt váltott és így Weiber Bernát az első Magyarországon, akinek macskakereskedésre jogosító iparigazolványa van. Az első és ezideig egyetlen macskakereskedő kijelentette, hogy a magyar macskáknak nemcsak a prémjét, hanem a *húsát is értékesíti*. A húst konzerválja és Olaszországba szállítja, ahol a népnek kedvenc eledele a macskahús.

Meggyilkolta a feleségét, leszúrta a sógornőjét s felakasztotta magát. Debrecenben *Gurbán Antal* hajdúdorogi földműves, aki nemrégén nősült, állandó civakodásban élt feleségével, akit többször súlyosan bántalmazott. A napokban náluk volt *Fehérvári Juliska*, az asszony huga is. Civakodás közben *Gurbán* először *Fehérvári Juliskát* szúrta meg, majd a segítségért kiabáló és menekülő felesége után vetette magát, akit *disznóölőkésével a pítvarban szúrt le*. A vérző asszonyt a lakásba cipelte és az ágyra dobta, ahol rövid idő múlva kiszenvedett. A gyilkos férj ezután egy szegre felakasztotta magát, a kötél azonban leszakadt. Esés közben *Gurbán* a varrógépbe vágta fejét és véresen, eszméletlenül terült el. A sebesült *Fehérvári Juliska* segélykiáltásaira elősiető szomszédok értesítették a csendőrséget. Az eszméletlen gyilkost a csendőrök őrizetbe vették.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt.

Budapest, VI., Váci-ut 19. szám
Ujszerkezetű cséplőgépei

legjobbak

- mert **acélkeretesek**
- mert **eredeti svéd kettőssorú önbeálló golyós csapágyakkal bírnak**
- mert **tisztítófelületeik rendkívül nagyra méretezettek**
- mert **legtökéletesebb cséplési eredményt szolgáltatják**
- mert **könnyű súlyuknál fogva bármely traktorhoz alkalmazhatók.**

FORDSON TRAKTOR

a gazda univerzális erőgépe
csépel

szánt

vontat

olcsó, könnyen kezelhető,
keveset fogyaszt.

Előnyös feltételek mellett szállítja:

Autorizált FORD képviselői
Automobil és Traktor
Kereskedelmi Rt.

Budapest, VIII. ker., Rákó czi-ut 19. szám.

Oltárkép vagy, leány...

Oltárkép vagy, leány,
És szívem az oltár,
A te bájos képed
E szent oltáron áll.

Elhoztam én neked
Tavaszzal s nyár bűbáját:
Ifjú szívem dalát,
S a rétek virágát.

Itt mereng el lelkem
Szemeink sugarán,
S pici, bibor ajkad
Hódító mosolyán.

Előttem térdelek,
Hozzád fohászkodom,
Mert csak téled várom:
Én a boldogságom...

TÓTH B. SÁNDOR (Zalaszabar).

Ötszáz gyermeket ruházott fel a biharkeresztesi képviselő.

A biharkeresztesi választókerület országgyűlési képviselője, Dukai Takács Géza, sorra járta kerületének községeit és mindenütt karácsonyi ajándékkal látta el a szegénysorsú gyermekeket, mintegy ötszázat. Mezőpeterd, Árpánd, Mezősas, Berekbőszörmény, Biharkeresztes és Told községekben mindenütt bensőséges karácsonyi ünnepélyek keretében osztották szét az ajándékokat, nagyrészt ruhaneműt, sapkát, cipőt és eszimat. A képviselőt mindenütt szeretettel fogadták és hálással köszönték meg az ajándékokat.

Találmány a tűzoltás terén. Érdekes találmányt próbáltak ki Budapesten. A találmány lényege az, hogy a tűzoltókészülék csöveiből víz helyett porszerű oltóanyagot fecskendeznek ki. Az új készülék olyan tüzeseteknél lesz pótolhatatlan, ahol nagyértékű árukról van szó, mert ily esetekben eddig az szokott történni, hogy amit a tűztől megmentettek, azt jórészt tönkretették a vízsugarak. Az új fecskendő negyven méteres sugárban felfelé ívelésben is tudja szórni a száraz oltóanyagot és minden tekintetben hatásosabbnak bizonyult a vizet ontó készülékekénél.

Égő kislány. Megrendítő halálos szerencsétlenség történt a napokban a fővárosban. Barna Ferenc kereskedő tizennégy hónapos Márta nevű kislánya a szobában a kályha mellett játszadozott. A szülők a szobával szomszédos üzletben tartózkodtak és arra lettek figyelmesek, hogy sírás hallatszik a lakásból. Besiettek a szobába, ahol a kis esőpség ruhája nagy lángokkal égett. Pokrócokat dobtak a gyermekre, eloltották a tüzet, de a kislány ekkor már eszméletlen volt. Barna Mártát a mentők a Fehér Kereszt-kórházba szállították, de a kisgyermeken az orvosok sem tudtak segíteni. Másfélórás borzalmas szenvedés után meghalt.

Olcsóbb lett a német vizum. A német és a magyar kormány megállapodott abban, hogy január elsejétől kezdve lényeges könnyítéseket eszközöl az útlevél- és vizumkénszeren. Januártól kezdve a díjtételek a következők lesznek: *egyszeri beutazásra szóló vizum*, tekintet nélkül a tartózkodási időtartamra, 4 Reichsmark, azaz 5 pengő 70 fillér, *korlátlan számú be- és átutazásra jogosító, úgynevezett tartós vizum*, egy évi érvényességi időtartammal, 8 Reichsmark, azaz 11 pengő 20 fillér. *Két-szeri átutazásra szóló vizum*, mely háromnapos tartózkodásra jogosít, 1 Reichsmark, azaz 1 pengő 40 fillér.

Találka a másvilágon... A budapesti központi vásárcsarnok közelében a héten megrázó öngyilkosság történt. A Pipa-utca 6. számú ház harmadik emeletén lakó Steiner Józsefné — fűszerkereskedő felesége — a folyosó korlátjáról az udvarba ugrott. Az ötvenegy esztendőss asszony véresen terült el a kövezeten és néhány pernyi haláltusa után kiszenvedett. Steinerné az utóbbi időben búskomor volt, mert egyik fia meghalt. *Naponként hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, mert a másvilágon találkozni akar a fiával.*

Küldjünk beteg állatokat az állatorvosi főiskolának. Az állatorvosi főiskola körlevelet bocsátott ki az összes állatorvosokhoz, támogassák a főiskolát azzal, hogy segítsék beteg szarvasmarháknak, juhoknak, kecskéknél, sertéseknek és bivalyoknak a tanítás céljaira való beszerzésében. Belső (akár ragadós, akár egyéb) betegségben lévő gyógyíthatatlan, vagy levágásra szánt állatokra van a főiskolának szüksége. *A megvett állatok hajtási és szállítási költségeit a főiskola fedezi.*

Szerlem három napig. Sokszor igen különös helyzeteket teremt az élet. Klein Györgyné pesterzsébeti asszonynak például nagyon megtetszett a huszonhatéves Pista Istók, aki egy pesti gyárban dolgozott és hívta, hogy költözzék hozzája és éljenek együtt. A jóképű fiú így is tett, de három nap múlva megszökött a közös lakásból, mire a faképnél hagyott asszony feljelentette, azzal vádolva meg, hogy ellopott egy bőrkabátot és több fehérneműt. Pista Istók előadta a bíróságon, hogy *elpárolgott a szerelme s három nap múlva megszökött az asszonytól.* A ruhákat nem ő lopta el. A törvényszék felmentette Pistát s a tábla is helybenhagyta a felmentő ítéletet.

A részeg férj tragédiája. Ifjabb Jóljárt Imre tisztaugyi szatócs beborozott állapotban tért haza és feleségének, Bohumeczy Mária-nak, előbb kendőjével hurkot vetett a nyakába, majd amikor felesége sikoltozni kezdett, kést rántott és az *asszonyt többször mellbeszúrta.* Az asszony elájult, mire a részeg ember azt hívén, hogy felesége meghalt, kifutott a Tiszaparra, ott felmászott egy fűzfára és annak szívós ágát nyaka köré hurkolva, *felakasztotta magát.* Haláltusájában letörött a fűzfaág s a délfelé arrajárók a földön fekvő találták holtan. Az asszonyt sebével a kecskeméti kórházban ápolják. Sérülése nem életveszélyes. Ifjabb Jóljárt Imrénének testvére, Csillag Lajosné, született Jóljárt Mária, ugyancsak családi civódás miatt a múlt héten Tiszaugon *marólúgot ivott és pár nap múlva meghalt.*

Életmentés két emelet között. A budapesti Bakács-utca 3. számú ház II. emeletéről Gellén József földbirtokos Nagy Margit nevű tizenhatéves háztartási alkalmazottja öngyilkossági szándékból az ablakból az utcára ugrott. A szerencsétlen leány esés közben fennakadt az I. emeleti lakás ablakának vasrácsán és fejével lefelé lógott a levegőben. Amikor a leány magához tért, sikoltozni kezdett, az utcán járó-kelek nagy tömegbe verődtek egybe, végre az I. emeleten lakó Németh Imre az életűnt leány segítségére sietett. Mintegy negyedórai küzdelmes munka után *a leányt sikerült kiszabadítani veszedelmes helyzetéből, akit a mentők súlyos külső sérülésekkel szállítottak a Rókus-kórházba.*

A találkozás vége. Két tápiószecsői napszámos, Palkó József és Pándi József összetalálkoztak az utcán és ennek örömeire betértek egy Garay-utcai vendéglőbe borozgatni. Az asztalukhoz leült egy ismeretlen nő, akinek udvarolni kezdtek, sőt nyomban feltékenységi jelenetet is rögtönöztek. A két legény között verekedésre került a sor s alig hagyták el a vendéglőt, az utcán Palkó József kést rántott elő és háromszor beleszúrt barátjába. Pándi véresen terült el a hóban; a nyakából, melléből és hasából ömlött a vér. Értesítették a mentőket, akik a legényt kórházba akarták szállítani, *de Pándi útközben kiszenvedett.* A gyilkos legényt a rendőrség letartóztatta.

A reuma elleni küzdelemben fontos szerep jut az úgynevezett salicylatoknak. Amíg majdnem az összes belsőleges gyógyszer tartalmaznak egy vagy más salicylatot, addig csak igen kevés külsőleg használt reumaellenes bedörzsölőszerben találjuk ezt a fontos vegyületet. Egy igen hatásos salicylatot tartalmaz azonban a Kriegner-féle Reparatör és nem utoljára ennek a körülménynek köszönheti ezen negyven év óta közismert gyógyszer mai nagy elterjedtségét. A Kriegner-féle Reparatör ára 1 P 60 fill., minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Kriegner gyógyszerár, Budapest, VIII/1. Calvin-tér, (Baross-utca sarok.).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

A „Vasárnap“ valamennyi olvasójának boldog és szerencsés újszandót kíván és ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik a karácsonyi ünnepek alkalmából jókívánságaikkal felkeresték. — M. S. Márokröld. Tréfái közt több jó van. Rejtvényeiből válogatunk. — P. F. Dévaványa. Fogadja hálás köszönetünket, hogy új előfizetővel szaporította táborunkat. — L. J. Putnok. Több jó van köztük. — Cs. I. Dombrád. Jobbat kérünk. — H. Gy. Somogyoszob. Válogatunk belőlük. — M. I. Lentiszombathely. Verseire később küldünk választ. Jókívánságait hasonlókkal viszonzunk. — B. P. Torma-földe. Sajnos, nem volt módunkban másféle naptárakat küldeni, mert elfogytak. Az ön jutalomkönyvét elküldöttük. Hálással köszönjük valóban gyönyörű munkáját. Versét elkésve kaptuk, a karácsonyi szám akkorra már ki volt nyomva. — Cs. G. Óhíd. Tréfáiból válogatunk. Az időjárásra vonatkozó kérése felett gondolkozunk. — D. L. Öttömös. Jók. — A. S. S. Az első tréfa jó. — Sz. J. Pereked. Tévedésből elmaradt. Pótoltuk. — K. J. Rédics. Rejtvényeket csak úgy használhatunk, ha a megfejtést is közlik velünk. Ön ezt elmulasztotta. Tréfája jó. — F. J. Jászárokszállás. Fogadja leghálásabb köszönetünket jókívánságaiért, melyeket hasonlókkal viszonzunk. Reméljük, hogy Ön is részt vesz előfizetőink táborának szaporításában. — M. J. Lesence-istvánd. Jókívánságaiért szívélyes üdvözlőnként küldjük. Tréfája és rejtvénye jó. — V. J. Mélykút. A képrejtvényeket azért mellőzzük, mert a megrajzolás és a klisékészítés nagyon drága. Pályamunkái beérkeztek. Rejtvényeiből közlünk. — B. J. Belvárd. Legközelebb elbeszélés-pályázatra is sor kerül, bár ez sokkal nehezebb, mint bármi más. Tréfás elbeszélése jó. Verse ügyes, de van egy nagy hibája: túlhoszú. Éppen ezért csak az első versszakot közölhetjük, mely azonban így is értelmes, befejezett egész. — P. J. Dunapentele. Ez a tréfa nem való a „Vasárnap“-ba. Mást kérünk. — K. I. Gyöngyös. Rejtvénye jó. Legközelebb sor kerül rá. — B. J. Rinyakovácsi. Válogatunk belőlük. Jókívánságaiért fogadja hálás köszönetünket.

Aki kitűnő és olcsó napilapot akar, fizessen elő a BUDAPESTI UJSÁG-ra.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Megengedte-e a kormány az olasz borok behozatalát? 2. A konyhakerti veteményeimet évente lótetvek lepik el. Hogyan védekezzem ellenük? 3. Hogyan állítják elő a rézgálicot? (P. J. Kiskőrös.) — **Felelet.** 1. Olasz borok nem jönnek be Magyarországra. 2. A lótetűt irtani lehet úgy, hogy a trágját sertésekkel és baromfiakkal áttúrattjuk, illetve kapartatjuk; június és július havában a kert földjét, ahol csak lehet, ássuk fel s baromfiakkal szedessük fel a kihányt fészkeket. Sokat lehet elpusztítani úgy is, hogy a kert bizonyos helyére június havában bögréket ássunk a földbe oly mélyen, hogy pereme a föld felszíne alá kerüljön; éjjel a talaj felszínén mászkáló lótetű ebbe beleesik s amennyiben némi víz van benne, reggelig meg is fullad. 3. A rézgálicot úgy állítják elő, hogy a rezet kénsavban feloldják s aztán kikristályosítják.

Kérdés. A földbirtokreform során földet kaptam. Ebből száz négyszögöl nagyságú terület homok. Érdemes lenne-e a homokot bányászni? 2. Vizenyős talajt természetes trágya helyett milyen trágyával kell megtrágyáznom, hogy jó kukoricatermést kapjak? (H. S. Jobaháza.) — **Felelet.** 1. Kérdezze meg egy kőművestől, hogy a homok jóminőségű-e és milyen áron értékesíthető. Így kell kiszámítani, hogy jövedelmezőbb-e a kibányászás, vagy rajta a növénytermesztés. 2. Nedves területen se hatásosabb a műtrágya, mint az istállótrágya. Talán árkolással le lehetne vezetni a felesleges vizet.

Kérdés. Ötéves homoki szőlőmet szeretném megtrágyázni. Hogyan volna eredményesebb, ha sor közé trágyázom, vagy pedig a tőke körül? (F. P. Máriatelep.) — **Felelet.** A szőlőre nézve jobb, ha a tőke körül kapja a trágyát. Fialtal szőlőt úgy szoktak trágyázni, hogy mindegyik tőke körül jó arasznyi távolságban 25—30 cm. széles és arasznyi mély árkot ássnak, abba 3—4 kg. trágyát szórnak és az árkot betakarják. Egyszerűbb azonban a munka, ha a sorok közt 20. cm. széles és mély árkot húzunk s ebbe temetjük a trágyát.

Kérdés. Kilenyszáz négyszögöl földem van. Lucernát szeretnék termesztetni. Hány kilogramm magot kell elvetnem? Hol kaphatnék jó lucernamagot? (Id. M. I. Tahi.) — **Felelet.** 900 négyszögöl földbe kell vetni 9—10 kg. lucernamagot. Próbáljon venni a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, Alkotmány-utca 29.), vagy a Hangyánál (Budapest, Boráros-tér).

Kérdés. Szőlőt szeretnék ültetni. Melyik fajta volna legjobb termő? 2. Hol lehet a megfelelő szőlővesszőt beszerezni? 3. Körülbelül mennyibe kerül? 4. Milyen távolságra ültessem az egyes tőkéket egymástól? (K. M. Konyár.) — **Felelet.** 1. Általában ajánlható elsősorban: ezerjő, mézes fehér; másodsorban: furmint, szerémi zöld; végül bakator piros vagy fehér. A legutóbbi Biharban jól megy, de keveset terem. Ha nem homokos a talaj, Riparia portalis ojtványra ojtani fentieket; ha homokos a talaj, gyökeres vesszők ajánlhatók fenti fajtákból. 2. Vesszők beszerezhetők a Nemzeti Borkereskedelmi Rt.-nél Budapest, Egyetem-tér 2. sz. 3. 1000 darab ára kb. 200—220 pengő. 4. Gyengébb talajon 1.0 sor és 1 m. tőketávolság; jobb talajon 1.0 m. sor és 1.2 m. tőketávolság ajánlatos. Az első esetben 600 négyszögöl területre 2200 darab, a második esetben 1900 darab vessző kell.

Kérdés. 1. Bátyám 1907-ben kiment Amerikába s legutóbbára 1921-ben adott életjelt magáról. Hogyan tudhatnám meg, hogy él-e és hol lakik? 2. Házilag lehet-e likőrt készíteni? (K. F. Góghegy.) — **Felelet.** 1. Forduljon az amerikai konzulátushoz (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 16. sz.) és írja meg a legutolsó tartózkodási helyet. 2. Házilag likőrt lehet készíteni, ha tiszta szeszhez kétszerannyi vizet önt és a megfelelő esszenciával keveri össze. Likőrösszenciát kaphat minden nagyobb drogériában.

Kérdés. Hogyan lehet a bor megavasodását megakadályozni? (Sz. M. Ceglédbercel.) — **Felelet.** A bor megavasodását baktériumok okozzák. A baktériumok ellen szénkénnel védekezhetünk, de ha a bor illatát veszélyeztetni nem akarjuk, akkor 60—65 fokra melegítsük fel (pasztőrözzük).

Kérdés. Szemhéjamban mogoró nagyságú vércsomó képződött s erősen fáj. Mit csináljak vele? Tegyek-e rá pióca vagy sebtapaszt? (Sz. M. Csákó.) — **Felelet.** Semmiesetre se tegyen szemére pióca vagy tapaszt, hanem forduljon orvoshoz és annak utasításait tartsa szigorúan be. Ha pillanatnyilag nem is látna talán javulást, de biztosan meg fog gyógyulni.

Kérdés. Nemesfüzet szeretnék termelni. Hol kaphatok megfelelő fűzfadugványokat? 2. Tehenem nem tejel, mit kell csinálnom vele? (R. K. O. K. Decs.) — **Felelet.** 1. Fűzfadugványokat, tudomásunk szerint a bajai állami kertészeti iskola (Baja) árusít; van fűztelepe a Földművelésügyi is Somogy-

szentimrén és a tapolcai állami faiskolának. 2. Ha a tehen tejtét nem adja le, akkor jó bánásmód (simogatás, kedvelt takarmány nyújtása, az ágyéknak hideg vízzel való borogatása stb.) szokott segíteni. De nem szabad ütni, fenyíteni a tehenet, mert ez nem orvosolja, sőt elrontja a helyzetet.

Kérdés. Hogyan kell tavasszal a friss szőlőajtványokat előrehajtatni, hogy megfogjanak? (Cs. I. Bogács.) — **Felelet.** Az ojtványokat nyirkos fűrészporral, mohával vagy tőzeggel vastagon kipárnázott ládába fektetjük szépen sorban, közéjük apróra tört faszenet rakunk, a faszenet vízzel megpermetezzük, tetejüket is nyirkos fűrészporral töltjük ki s a ládákat olyan helyre rakjuk, hol 20—25° meleg van.

Kérdés. Hogyan lehet sárga- és görögdinnyét sikerrel termesztetni? Ajánlatos-e szuperfoszfáttal trágyázni? Ha igen, mennyi szuperfoszfátot kell felhasználni a trágyázásra? (L. I. Tótkomlós.) **Felelet.** Egy felelet keretében lehetetlen leírni egyes növények egész termesztési tudnivalóit. Ajánljuk, vegye meg Bernátsky: A veteményeskert című könyvecskéjét, melyet kiadóhivatalunk 3 pengőért megküld. Meghálál holdankint 100—150 kg. szuperfoszfátot, mely az ültetési gödrök földjébe keverendő. A fészkek 2—3 méter távolságra készítenő egymástól.

Kérdés. Két 15 éves cseresznyefám gyümölcsérés közben kiszáradt. Mi lehet ennek az oka? 2. Kapható-e a „Klárka“ című regény? (G. A. Gyula.) — **Felelet.** Cseresznyefáját, illetőleg ennek gyümölcsét a „Mohina cinerea“ nevű gombabetegség teszi tönkre. Ajánljuk a fának télen 2 százalékos „Sulfarol“-oldattal (100 liter vízbe 2 kg. „Sulfarol“) való permetezését, az elszáradt részek elégetését, a penészes gyümölcs megsemmisítését; május végén, továbbá június közepén a fát be kell permetezni 1 százalékos „Sulfarol“-oidattal vagy 1 százalékos bordói levél (100 liter vízre 1 százalékos Sulfarol vagy 100 liter vízre 1 kg. rézgálic és 1 kg. méz.) 2. Kiadóhivatalunkban kapható Tutsek Anna: „Klárka szerencsésje“ című könyvecskéje, ára 1 P 40 f., az összeg előzetes beküldése ellenében.

Kérdés. Földet vásároltam és megállapodásunk szerint a föld szélén levő hét drb. élő akácfa az eladó köteles lett volna 1926. év végéig elvinni. Az eladó meghalt és az örökösök két drb. fát el is vitték, a fennmaradó öt drb. fa tulajdona engem illet-e meg? (S. L. Pálmonostora.) — **Felelet.** A fák tulajdonjoga önt csak 32 év eltelté után illetné meg és így mást nem követelhet, mint hogy az örökösök a fákat szállítsák el meghatározott időn belül.

Kérdés. Hárman vagyunk testvérek és osztálygyeességet kötöttünk. A harmadik testvér, kinek az osztálygyeesség szerint az örökösök halála után 4000 korona készpénz és egy hold erdőilletőség adandó ki, meghalt és jogutódja az egyeségtől eltérő követelésekkel lép fel. Mit tegyünk? (B. K. L.) — **Felelet.** Kérdésére már egy ízben válaszoltunk jogi tanácsadónkban és így most csak megismételhetjük a már mondottakat: a jogutódra a jogelőd lekötöztetése az osztálygyeesség során joghatályos és így ő semmi esetre sem követelhet mást, mint amit a jogelőd végkiegyenlítésül elfogadott. A 4000 K-t valorizálva kell annakidején — az örökösök halála után — a jogutódnak kifizetni.

Kérdés. Soffőr-tanfolyamot végeztem, de a vizsgát eddig nem sikerült letennem. Szükséges-e, ha most vizsgázni szeretnék, újból kérem az államvizsgát? (Hü olvasó, Majosháza.) — **Felelet.** A vizsga iránt új kérvényt kell beadnia.

Kérdés. Hogyan kaphatnék irodaszolgai vagy házmesteri állást? (V. S. Rédi.) — **Felelet.** Forduljon a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz, Budapest, VIII., József-utca 33. szám, vagy kísérje figyelemmel a „Budapesti Ujság“ apróhirdetési rovatát.

Kérdés. 1921-ben és 1923-ban 1058 koronát tettem be a takarékpénztárba. Követelhetem-e ezt az összeget valorizált értékben? 2. Az árvaszékhez betett pénzeket valorizálják-e? (Előfizető, Biharerecske.) — **Felelet.** 1. A takarékbetéteket nem valorizálják. 2. Az árvaszéki betéteket eddig még nem valorizálták.

Kérdés. Rokonom van Amerikában. Ki szeretnék hozzá menni. Hogyan juthatnék ki? (Előfizető, Lendvaujfalu.) — **Felelet.** A kivándorláshoz előbb a községi előjáróság útján kivándorlási engedélyt kell szereznie. Ha ez megvan, az Egyesült Államokból beutazási engedélyt kell kérnie. Szükséges továbbá magyar útlevél, melyet az alispáni hivatalba beadott két fényképpel ellátott kérvényre kap meg. Ha az útlevél megvan, akkor az Egyesült Államok budapesti konzulátusánál kell láttamoztatnia.

Kérdés. 1922-ben vettem földet és jegyző készítette a szerződést. Mindezeidig nem írták át a földet a nevemre, mert a jegyző nem küldte be a szerződést. Mit tegyek? (Régi előfizető.) — **Felelet.** Forduljon panasszal a jegyző feletteséhez, a szolgabíró úrhoz.

A GONOSZTEVŐHELYETTES

KIS REGÉNY * ANGOLBÓL FORDÍTOTTA: VÉCSEY LEÓ.

(5. közlemény.)

VI. FEJEZET.

A válaszüton.

Az az ólomlábú percek végtelen sorozatából kialakuló, hosszú negyedóra, amit John Andrews most egyedül töltött a ház előtti kis kertben, a halottasszoba közvetlen szomszédságában, a lélek szinte templomi megtisztulása volt a fiatalember számára.

— Köszönöm, köszönöm! — rebegte, még mindig könnyharmatos szemekkel, — köszönöm ezt a csodálatos élményt...

Anyátlan, árva gyermekkorra minden lefojtott, hasztalan kiégett szeretetsóvárgása most titáni erővel virágzott ki férfiszívében. Torkát fojtogatta a kétségbeesett, izzó fájdalom, testének minden porcikája remegve sikoltozott irgalomért az idegen öregasszony gyors búcsúja és az életből való távozása miatt. Születésekor meghalt édesanyjának elvesztését az utolsó kis részletig, minden eget ostromló, feneketlen fájdalmával együtt, utolsó cseppig végigélte az imént, odabenn a közömbös betegszobában.

— Fiam! Kicsi, jó fiam, — becézte magában az előtt soha nem hallott forró szavakat, csukló, fojtott zokogás közepette. Nyaka körül érezte még a vékony karok görcsös ölelését és felejthetetlen frissességgel muzsikált a fülébe az a szivtépő, nyöszörgő, boldog zokogásba fult hang:

— Fiam!... Ó, én kicsi, jó fiam!...

De a könnyek áldott, kiapadhatatlannak látszó tengereiből valami halovány szégyenkezés biborpiros árnyékoltja derengett elő... Ó, hiszen amit itt most végigjátszott, az nem más, mint vakmerő szélhámosság, az áltatás és hazugság olyan sorozata, amit alig-alig ment valamennyire az, hogy a haldokló asszony utolsó perceit édesítette meg és a maga részéről semmi önző célja nem lehetett a turpisságnak... Ó, a világ szemében aligha kapna feloldozást az ilyen érvek nyomán. Kivétel nélkül mindenki elítélné, hogy komédiát játszott végig az élet ilyen tragikusan komoly és szent pillanatában.

Ahogy azonban ismét végiggondolta magában a történeteket, megnyugodott kissé, mert tisztán látszott, hogy minden megfontolt szándék nélkül, akaratán kívül sodródott bele az események ilyen alakulásába. Hiszen amikor a doktor gépkocsijában megértette a helyzetet, nyomban cselekedni akart, megmagyarázni, hogy itt rettentő félreértésről van szó: ő azért jött, hogy leleplezzen egy vélt szélhámoszást és a helyzet úgy alakult, hogy most ő keveredik a szélhámoszág látszatába... Meg akart magyarázni mindent, közbelépni, megakadályozni, hogy a tévedések és félreértés újabb, lavinaszerűen növekedő sorozata következzen, de abban a pergő menetű, drámai helyzetben már késő volt.

... John Andrews felállt a padról és néhányszor végigmérte a kertet. A jótékonykodásra sohasem volt valami erős hajlama, most azonban úgy érezte, hogy kötelessége segíteni a családon. S mivel e kötelezettségének a doktorral való iménti futó beszélgetése során tökéletesen eleget tett, nincs is tovább mit keresnie a gyászba borult házban.

... Ekkor azonban John Andrews gondolatvilágában hirtelen felbukkant egy sápadt, keskeny, könnyáztatta arcszka, néhány szőke hajfürt villant meg a szeme előtt, gyermekes, fájdalomba görbült szájacskó intett szemrehányón feléje — és a fiatalember szívét olyan tüzes, édes, friss fájdalom markolta át, aminőt még sohasem érzett.

— Ruth, — suttogta maga elé, elforrósodó hangon, — Ruth, kicsi hugom!

De az orkános érzéshullám, ami egyik pillanatról a

másikra felvihartzott lelkében, egy cseppet sem volt hasonló a fivér gyengéd, szerető érzésvilágához... Amikor a fiatalember ennek tudatára ébredt, nyomban elhatározta, hogy erős lesz, kitépi magát az ingoványos, édesbús hangulatörvényből és azonnal elutazik. Hazulról azután levélben fog mindent megmagyarázni a fiatal leánynak.

... És ahogy, nyomban utána, a fiatalember maga előtt látta a levél bevezetősorait, az az elképzelt írás határozottan olyan volt, mint valami a regényekben és színdarabokban szereplő szerelmeslevél...

VII. FEJEZET.

A jövevény.

John Andrews még mindig viaskodott. Új kétségek rohanták meg a lelkét és éppen arra gondolt, hogy a legtanácsosabb lenne feltűnés nélkül elhagyni a házat, amikor hirtelen kivágódott az utca felőli ajtó és egy tántorgó, toprongyos fickó lépett be a kertbe.

Az idegen fenyegetőleg kiegyenesedett és fürkésző, ellenséges pillantással mérte végig a fiatalembert. Mésziről dőlt belőle az ital szaga, szemmeláthatóan mámoros volt, arca puffadt és bárgyú, mint a részegeké.

John Andrews ahogy megpillantotta a jövevényt, arcvonásai nyomban ismerősnek tündek előtte. Hol is látta ezt a sunyi tekintetet? ... Hja, persze, hisz ez a titokzatos éjszakai látogatója, akit a szobájában tettenért a Superiorban... Semmi kétség, ő az!

— Mit keres itt? — kérdezte Andrews, ösztönszerűen halkított hangon, holott tudta, hogy odabenn úgy sem hallanak meg semmit.

— Ho-ogy én mit keresek i-itt? — ismételte a jövevény. — Hát mit kereshetnék? Mi? Mondja meg ezt nekem! Én itt születtem! E-ez itt az otthonom! Az a-anyám há-háza!

— Jóságos Isten! Hogy hívják?

— John Andrews, természetesen! Hát kicsoda lennék más? Ho-ol van az anyám?

— Azt mondja, hogy maga John Andrews? — dadogta a fiatalember. — Igen és a Superior...

— A Superior, — kapott a szón a toprongyos látogató — ismerem jól azt a helyet... Teljes há-árom napon át ott dolgoztam, mint éjszakai fűtő... de az a gazember igazgató elbocsátott... Ne-em is ha-hagytam annyiban...

— Várjon csak, — szakította félbe a dadogást izgatottan a fiatalember. — Írt maga az édesanyjának s megadta a címét a Superiorba?

— I-igen, hát mi van abban... az első napon, ahogy fe-felfogadtak, írtam neki, hogy meghatódjon és küldjön valamit... ne-neki háza van... De mi... mi köze magának ehhez? (Folytatjuk.)

Permetezőgépek borsajtók

borszivattyúk, bortömlők, valamint az összes szőlő- és pincegazdasági gépek legjutányosabban kaphatók

Nagy Ignác
Budapest, VII.,
Károly-körut 9.
Telefon: J. 115-15.

A csavargó felemelte a hangját és fenyegetőleg előlépett, mire John Andrews torakonragadta és alaposan megrázta:

— Nézzén rám, — parancsolta villámló szemekkel — nem ismer meg? Én vagyok az, akinek a szobájába betört a Superiorba néhány héttel ezelőtt, de megcsíptem . . . Megismer végre?

A dermedt rémület, ami tisztán rajzolódott elő a züllött külsejű csavargó kitágult szemeiben, megmutatta, hogy a jövevény felismerte végre, kivel áll szemben. Fenyegető magatartása megenyhült, egész alakja összeropant s ijedten hátrált a kapuból.

— Ön . . . ön az? — hebegte.

— Nos, hát, — folytatta zavartalanul Andrews, újabb ámitással toldva meg aznapi rekordját — én azért vagyok itt, hogy letartóztassam magát rablás miatt. A helyi hatóságok elhatározták, hogy kíméletlenül lecsukják, ha még egyszer meglátják ezen a környéken. Még jutalmat is tűztek ki a fejére. Az anyja kedvéért hajlandó vagyok most ez egyszer és utoljára alkalmat adni magának a szökésre. Itt van egy százdolláros! Vegye. És takarodjon. Egy félóra múlva maga után szabadítom a rendőrséget. Ha addigra el nem tűnik a környékről . . .

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Téli üzlet.

Kohn korcsmáros behívja haragosát, Schwarcot és így szól hozzá:

- Na, Schwarz, akar-e egy jó kis üzletet csinálni?
- Hogyne akarnék.
- Hát hordja ki ezt a sok szép havat — felesbe.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

Házi jubileum.

— Ugyan, kedves szomszéd, miért díszítette fel a cseléd-szoba ajtaját virágokkal és papírszalagokkal?

— A feleségem most ment el új leányért. Ha hoz, az új leány lesz a huszonötödik ebben az esztendőben.

(Beküldte ifj. Börcsök Imre B.-Derecskéről.)

Ismeretség.

Egyik szomszéd haragban volt a másikkal. Volt egy papagája és kitette a kalitkát az udvarra. A másik szomszéd oldalát fúrta a kíváncsiság — papagájbeszédet még soha se hallott — felágaskodott tehát feleségével együtt a kerítésre és hallgatóztak. Egyszerre csak megszólalt a madár:

- Ostoba! Ostoba! Ostoba!
- Erre az asszony álmélkodva mondja az urának:
- Honnan ismeri kendet ez az állat?

(Beküldte Jakabfi Ferenc Palinról.)

Vigasztalás.

Elítélt, aki életfogytiglani fegyházat kapott, odaszól az ügyvédjéhez:

- Na, maga szépen védett engem!
- Hogy-hogy?
- Azt hittem, hogy csak nyolc évet kapok.
- Nyolc évet? Hiszen az sokkal nagyobb büntetés!
- Miért?
- Azért, mert a nyolcévi fegyházat nem sok ember bírja ki, de az életfogytiglani még eddig mindenki kibírta.

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

Megmagyarázta.

Adolf fürdőhelyen volt és a következő levelet írta a feleségének:

„Kedves feleségem! Légy szíves, küldd el nekem a te cipődet. Azért írom: a te cipődet, mert akkor te úgy olvasod: a te cipődet és elküldöd majd az én cipőmet. Mert ha azt írnám, hogy küldd el nekem az én cipőmet, akkor te úgy olvasnád: az én cipőmet és elküldenéd a te cipődet. Hát légy szíves, küldd el nekem a te cipődet.

Sokszor csókol férjed

Adolf.“

(Beküldte Werner Károly Kisvaszarról.)

Aki zsidó akar lenni.

Beállt egy magyar legény a rabbihoz:

- Rabbi úr, zsidó akarok lenni.
- Nagyon helyesen cselekszik — feleli mosolyogva a rabbi.
- Úgy-e, meggyőződött róla, hogy a Messiás még nem jött el?
- Dehogynem. Hála Istennek, réges-régen eljött már.
- Talán valami szép zsidóleányt akar feleségül venni?
- Ments meg Uram Isten! Dehogyan akarok én zsidóleányt elvenni.
- Hát akkor mi az oka annak, hogy zsidó akar lenni?
- Hát tudja, rabbi úr, összeveszttem a familiámmal és most csúffá teszem őket!

(Beküldte Gerits János Liszóról.)

Sietős.

Kohn bemegy a gyógyszerészhez és poloskairtószeret kér. Kérdi a patikus:

- Mibe csomagoljam, kérem?
- Mindjárt a nyakamba — hangzik a válasz.

(Beküldte Kasza Sándor Jászárokszállásról.)

Gyermekszáj.

- Mondja, bácsi, soká marad még nálunk?
- Miért kérded, kicsikém?
- Mert éhes vagyok és a mama azt mondta, hogy mihelyt ez az unalmas fráter elmegy, rögtön eszünk.

(Beküldte Papp József Ujfehértóról.)

Félreértés.

- Ejha! Hét gyereket számoltam meg itt maguknál.
- Igen. A nyolcadik — útban van.
- Mikorra várják?
- Öt perc múlva itt lesz — borért küldtem.

(Beküldte Weszely Mihály Cserháthalápról.)

A régi jó világból.

Saftdruck Efraim sorozásra megy. Amint ott áll, az ezredorvos odaszól az őrmesternek.

— Mosassa meg előbb ezt az embert.

Efraimot bevezetik erre egy helyiségbe, ahol vízzel telt kád áll. Amint Efraim meglátja a vizet, elordítja magát:

— Grojszer Gott! Besoroztak a tengerészethez.

(Beküldte Végel János Mélykútról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január 1-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Érsekvadkert, Pilis.

Január 2-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bodajk, Magyaróvár, Nádudvar, Némethely, Ozora (sertésvásár bizonytalan), Pécs, Pétervására, Somogyfőszék, Szentdienes, Tinnye, Veszprém, Alsóváros. — Állatvásár: Balassagyarmat.

Január 3-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Nagybörzsöny. — Állatvásár: Mezőtúr. — Kirakodóvásár: Balassagyarmat.

Január 4-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Kaposvár, Polgár. — Kirakodóvásár: Mezőtúr.

Január 5-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Encs, Ibrány, Onód, Tiszaluc, Tiszafüred.

Január 6-án, pénteken.

Nincsen vásár.

Január 7-én, szombaton.

Ló- és marhavásár: Mindszent.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1927. évi december hó 27-én.)

Gabonatózsde. Készárúpiac: Búza 77 kg.-os tiszavidéki 30.25—30.40, felsőtiszai 30.10—30.35, egyéb 30.10—30.30, 78 kg.-os tiszavidéki 30.60—30.75, felsőtiszai 30.40—30.65, egyéb 30.40—30.60, 79 kg.-os tiszavidéki 30.90—31.05, felsőtiszai 30.75—30.90, egyéb 30.70—30.85, 80 kg.-os tiszavidéki 31—31.20, felsőtiszai 30.80—31.05, egyéb

30.80—31, rozs 28.95—29.05, repce 48—50, tengeri 25.75—26, köles 23—24, takarmányárpa elsőrendű 26.75—27.50, másodrendű 26.50—26.75, sörárpa felsőmagyarországi 31—33, egyéb 29.50—30.50, zab elsőrendű 25.50—25.75, másodrendű 25.25—25.50, búzakorpa 19.75—20 pengő métermázsánként. — *Határidőpiac:* Magyar búza márciusra 31.50, májusra 32, magyar rozs márciusra 30.50, májusra 30.50, tengeri májusra 25.60, júliusra 26.20 pengő métermázsánként.

Liszt. *A nyílt piacokon:* Búzadara 54—64, duplanullás finom tézstaliszt 48—52, nullás 48—52, kettős főzöliszt 46—49, négyes kenyérliszt 44—48, hatos kenyérliszt 40—44, nullás rozsliszt 48—52 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvásár. *Árak nyersárúért 100 kg.-ként Budapesten:* Balcím 78—80, Viktória borsó 64—72, tavaszi bükköny 28.50—29.50, csillagfürt 22—24, csibehúr 33—35, cukorcirok 26—28, fehér here 230—240, fehér köles 35—38, vörös köles 23—24, szürke köles 22—23, lóbab 30—32, lóhere minőség és arankatartalom szerint 160—200, lucerna minőség és arankatartalom szerint 190—225, muhar 40—42, mustár 45—50, nyúlzapúka 220—235, pohánka 26—28 pengő.

Takarmányvásár. *Árak:* Elsőrendű órétszéna 9—10.50, másodrendű 7—8.50, harmadrendű csomagolásra 4—6.80, muharszéna 11—13.50, lucernaszéna 11—15, zabosbükkönyszéna 11—12, alomszalma 4.50—5, másodrendű alomszalma 3—4, elsőrendű zsupszalma 5.60 pengő métermázsánként.

Tenyészállatok és jármosökrök. Elsőrendű belföldi fehér jármosökör 0.96—1.04, tarka 0.94—0.96, friss fejős tehén 1.20—1.40, másfél éves üsző 0.96—1.20, másfél éves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Gyapjú. *Árak:* Szedett gyapjú 2.60—2.80, uradalmi gyapjú 3.20 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. *Árak:* Marhabőr 1.84—2, borjúbőr 2.74—2.84, juhbőr 1.40—1.45 pengő kilogrammonként, a budapesti vágóhídon.

Vágómarhavásár. Bika, magyar másodrendű 0.64—0.80, tarka elsőrendű 1.02—1.16, kivételesen 1.20, másodrendű 0.88—1, harmadrendű 0.72—0.86, ökör magyar elsőrendű 1.04—1.10, másodrendű 0.84—1.02, harmadrendű 0.52—0.76, tarka elsőrendű 1.02—1.24, kivételesen 1.32, másodrendű 0.84—1, harmadrendű 0.52—0.80, tehén magyar másodrendű 0.88—1, harmadrendű 0.52—0.72, bivaly magyar 0.48—0.72, növendékmarha 0.56—1.04, kicsontozni való 0.30—0.50 pengő kilogrammonként. Az irányzat lanyha volt, az árak 4—8 fillérrel olcsóbbodtak kilogrammonként.

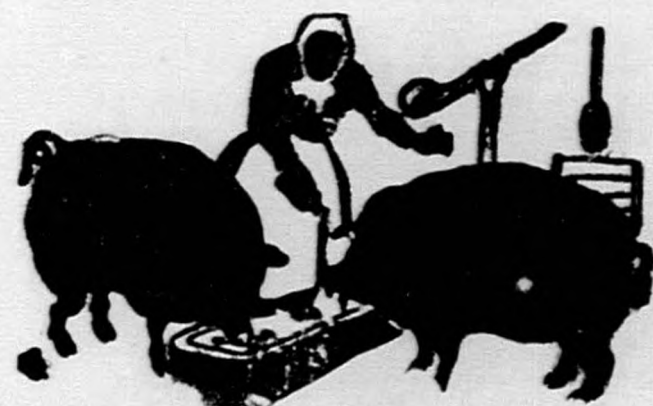
Borjúvásár. Elsőrendű 1.68—1.84, kivételesen 1.92, másodrendű 1.44—1.60 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Húsvásár. *Nagybani árak:* Marhahús, prima egészben 1.92—2.20, hátulja 2.16—2.36, eleje 1.76—2.12, másodrendű egészben 1.70—1.80, hátulja 1.82—2.14, eleje 1.20—1.40, csontozni való 0.92—1.12, növendékmarha elsőrendű egészben 1.52—1.60, borjú 2.64—2.80, juh 0.96—1.16, zsiger 0.50—0.70, faggyú 0.50—0.90, csont 0.24—1, marhahaj 1.50—3, orr és köröm 0.24—0.40, láb 4 darab 1.60—3.20, pacal egészben 0.60—1.60, kilogrammonként 0.10—0.20, marhabél 3—6, borjufodor egészben kilogrammonként 0.25, juhbél 0.60—0.80, marhavér 0.18 pengő.

Marhahús. *Kicsinybani árak a nyílt piacokon:* Vesepecsenye egészben 240—330, tisztított vesepecsenye 480—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömolyú felsál 200—300, fartő, lapocka, puhahátszín 200—300, csontos oldalas, tarja 160—270, szegye 160—200 fillér kilogrammonként. — *Borjűhús.* Comb felszeletelve 400—520, egészben 340—480, lapocka 280—400, gerinc, vesés 280—380, szegye 240—300, pörköltnek való 180—280 fillér kilogrammonként. — *Juhhús.* Comb 160—220, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 100—160 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús.* Friss karaj 280—380, friss

Nincs föbbé sertésvész

ha a sertések ivóvizébe és moslékjába hetenként
legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

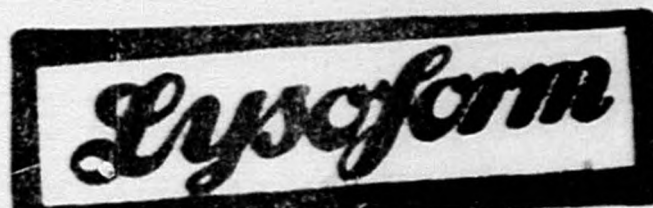
Nincs föbbé száj-és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként
legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldat-
tal ecseteli, vagyis félliter vízbe egy evőkanál
Lysoformot kell önteni.

Nincs föbbé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább há-
romszor egy pár csöpp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban“
cimű, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasár-
nap“ minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Kelefi és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában,
Hangya-fiókban.

comb, tarja, lapocka 240—280, friss oldalas 220—260, kocsonyának való 120—220, friss máj, tüdő, szív 160—220, friss nyelv 180—260, füstölt karaj 340—400, füstölt lapocka, tarja 300—380, füstölt oldalas 280—340, füstölt helybeli hátsó sonka 360—400, mellő 320—380, füstölt kötött sonka 380—400, olvasztani való szalonna 180—208, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt szalonna 220—280, paprikás szalonna 250—300, esemeszalonna 270—300, hárj 200—230, zsíros tepertő 230—280, helybeli sertésszár 210—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, rántani való csirke 130—250, sütni való 200—350, hizott kappan 500—700, hizott ruca darabja 700—800, kilogrammja 220—240, sovány ruca darabja 300—400, hizott lúd darabja 1100—1600, kilogrammja 200—250, sovány lúd darabja 700—800, hizott pulyka darabja 800—1200, kilogrammja 200—250, sovány pulyka darabja 500—800, gyöngytyúk 260—280 fillér darabonként. — **Leölt állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 240—260, jérce 260—280, rántani való csirke 260—320, sütni való 240—280, hizott kappan 280—300, hizott ruca 220—260, sovány ruca 200—210, hizott lúd 210—260, sovány lúd 200—210, hizott pulyka 230—280, sovány pulyka 200—210, nagy lúd-máj 700—1000, kicsiny 500—700, lúdaprólék 120—200, lúdszár 300—320, vegyes lúdháj 260—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 18—22, főzőtojás 16—19, meszes tojás 16—18 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl bőrben 480—700, süldő 400—500, kifejtett nyúl, bőr nélkül 190—200 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy harsa 600, kicsiny 500, nagy csuka 280, kicsiny 160—260, nagy ponty 260—300, kicsiny 200—260, kárász 200, compó 200, apró kevert hal 160—170 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 37—40, lefőlt tej 14—16, tejszín 340—360, tejföl 174—200, centrifugált teavaj tömbben 530—580, 10 dkg.-os esomagolásban 600—640, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 420—500, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—80, juhtúró 300—340, kevertúró 200—320, juhsajt 280—320, hazai ementáli 480—560, hazai trapista 280—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—100, hántolt egész borsó 110—140, feles 60—130, fehér aprószemű bab 40—55, nagyszemű 48—90, színes 48—80, finom árpakása 80—96, durva árpakása 64—72, köleskása 52—64, tojásos tarhonya 120—200, fehér-árú 100—104, hazai esővestészta 120—180, tojásos levestészta 160—240, fehérárú 120—128 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 18—35, petrezselyem 18—40, zeller 25—40, kalarábé darabja 6—10, őszi fajta kalarábé kilogrammja 20—30, hazai nagyfejű karfiol 80—100, kisfejű 56—80, metélőhagyma esomója 8—10, póréhagyma 8—10, póréhagyma kilogrammja 22—40, makói vöröshagyma 34—38, közönséges 28—32, fokhagyma 40—75, savanyított fehérrépa 36—40, cékla 14—30, fejeskáposzta 10—20, savanyított káposzta 24—36, kelkáposzta 16—42, kelbimbó 90—100, vöröskáposzta 30—40, galambsaláta 200—300, torma

60—180, rózsaburgonya 20—26, sárga 10—14, Ella 14—18, fehér 9—14, Woltmann 9—16, kifli 32—40, tömör csiperkegomba 500—700, szárított gomba 800—1600, fekete retek 15—30, ecetes ugorka 80—140, vizes 50—70, savanyított zöldpaprika 95—140, főzni való tök 20—24, süttők 14—25, főzött paradicsom literje 75—100, tisztított paraj 70—100 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 120—180, közönséges válogatott 80—120, közönséges kevert 40—80, rétesbevaló 60—110, birsalma 60—90, nemes fajkörte 160—200, aszalt szilva 60—100, szilvaíz 136—160, gyümölcsíz 180—320, csipkeíz 100, naspolya 100—120, télire eltett szőlő 160—300, papírhéjú dió 150—160, keményhéjú 100—140, dióbél 400—560, héjazott mogyoró 300—400, mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Köménymag 200—240, majoránna 500—700, borókafenyőmag 190—200, kék mák 140—160, közönséges 45—130, pergetett méz 220—260, házi színezappan 140—160, közönséges háziszappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Borárak. Dömsödön kis tételben 10.5 fokos újbor 70—80 fillérért cserélt gazdát. — **Csengődön** 11 fokos 70 fillérért, 82 hl. 11.5 fokos 78 fillérért és 270 hl. 14 fokos 1.05 pengőért. — **Ujfehértón** eladatott 50 hl. 10 fokos 75 fillérért és 40 hl. 11.5 fokos 90 fillérért, kocsmárosok részére. — **Debrecenben** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 100 hl. 10 fokos 95 fillérért. — **Gyöngyösön** élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 200 hl. 11 fokos 65 fillérért, 100 hl. 12 fokos 68 fillérért, 50 hl. 10 fokos 60 fillérért, 80 hl. 11 fokos 50 fillérért és 100 hl. 10.5 fokos sötét Ottelo 60 fillérért. — **Szék-szárdon** közepes kínálat és szünetelő kereslet mellett pár 100 hl. 10—12 fokos színes árú 4.5—5 filléres fokokinti alapon adatott el.

Pálinka. Tájékoztató árak: Ótörköly 6, újörköly 5—5.20, seprő 5.50, újszilva 5—5.40, borpárlat (újfőzésű) 7.80—8.10 pengő forgalmi adó nélkül, a vidéki főzdeben, III. táblázat szerint.

Idegen pénznemek eladási és vételi ára 1927 december hó 27-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** angol font 27.85 (28); dollár 5.68 (5.70); hollandi forint 2.30½ (2.31½); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10½ (1.10¾) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehszlovákia 16.88 (16.96); szerb dinár 10.03 (10.09); francia frank 22.55 (22.75); lengyel zlotty (63.90 (64.20); román lei 3.50 (3.55); olasz líra 30.15 (30.35); osztrák schilling 80.50 (80.85) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23 (23.50); ezüst koronás 0.40 (0.44); régi ezüst forint 1.10 (1.20); ezüst öt koronás 2.10 (2.32) pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GÖSZTONYI JENŐ.

SZERKESZTI: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

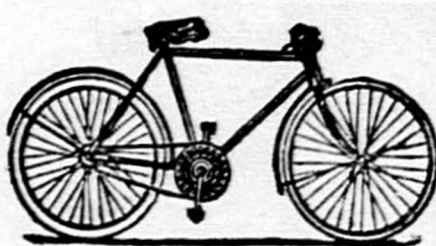
KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabókellékek, kész fehérneműk és felsőruhák, ugyszintén mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és disz-műárúk, továbbá: férfi női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.

Szakorvosi

rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókkussal szemben.)

A világot 30 év óta uraló eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban i gyári áron szállítunk. Külső gumi 6.80 P, belső gumi 2.10 P-től.

Gyermek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét.

Vegye meg

a pártalazni gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden lapárusítónál és „Hangya” szövetkezeti boltban kapható.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és disz-műárusztályánál.

A „Baromfitömő készülék”-kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fűházás, derékfájás és kézkiseb-zés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült.

Kérjen árjegyzékét.

Cim:

KUGLERSÁNDOR, MAKO.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzlet-értékesítő irodája.

Budapest, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Ékék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszálóék

marokrakó és kéveköttő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecs-kavágók, répvágók, darálóék, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.